ЙИЛИМИЗ ЯКУНИ БАРАКАЛИ БЎЛСИН!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чиқиши № 291 (12.945). 18 ДЕКАБРЬ 1964 ЙИЛ ЖУМА *Баҳоси 2 тийин.*

МИЛЛИОНЛАР ОВОЗИ

Хат... Бу бир сўз заминида олам-олам маъно бор. Ҳар бир хатда меҳнат аҳлининг фикр-зикри, ўй-ҳаёли, орзу-умиди, таклиф-мулоҳазаси баён этилади. Меҳнаткашлар ўзларини ҳаяжонга солаётган, тўлқинлантираётган юрак сўзларини, халққа меҳр-муҳаббат, Ватанга бўлган садоқатини мана шу хат орқали ифодалайдилар. Тараққиёт йўлидаги ғовлар ана шу ўткир қурол воситасида фош этилади. Партия шаҳар ва қишлоқлар, ишчи посёлкалари ва овулларда рўй бераётган янгиликлар, аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини хат орқали билиб туради. Хат кўп миллатли қон-қардош совет халқлари ўртасида алоқа воситасидир. Тўла маънода айтганда, хат орзу-умидлар ойнасидир.

Меҳнаткашлар партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, редакциялар ва бошқа жойларга юбораётган хатларида кўтараётган масалаларнинг кўпчилиги юксак ғоявийлик, партиявий принципиаллик руҳи билан суғорилган. Уларда совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маънавий ҳаёти тобора яхшиланиб бораётгани ҳикоя қилинади. Коммунистик қурилиш вазифаларини бажаришда йўл қўйилган камчиликлар очиб ташланади, уларни бартараф этиш йўллари ҳақида маслаҳатлар берилади. Хатларда аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ўчоқлари — кино-театрлар, клублар, савдо, умумий овқатланиш корхоналари, медицина, транспорт, алоқа идораларининг ютуқ ва камчиликлари тўғрисидаги фикр-мулоҳазалар катта ўрин эгаллайди.

Ишчилар, деҳқонлар, олимлар, ўқитувчилар, санъат ходимлари, врачлар, Совет Армияси солдат ва офицерлари, ўқувчиларнинг хат-хабарларида давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим масалалар кўтарилмоқда. Наманганлик машҳур қурувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Воҳидовнинг республикамиздаги барча қурувчиларга қарата ёзган очиқ хати кўп сонли қурувчилар армияси учун жанговар чақириқ бўлиб хизмат қилди. Шаҳар ва қишлоқларда тез, арзон ва сифатли қуриш, меҳнаткашларни шинам уй-жойлар билан таъминлаш учун социалистик мусобақа авж олиб кетди. Бу яхши самара берди. Республикамиз шаҳарларида ҳар йили 60-70 минг оила янги уй олмоқда. Шу йилнинг ўтган 10 ойида 50 мингга яқин оила ҳовли тўйи ўтказди. Ҳар куни ўртача 200 оила янги уйга кўчиб кирмоқда. Қишлоқларда қурилиш ишлари жадал давом эттирилмоқда. Кейинги йиллардагина колхозчилар ва совхоз ишчиларидан 140 минг хўжалик янги уйларга кўчиб кирди.

Хоразмлик миришкор деҳқон республикада хизмат кўрсатган пахтакор Искандар Юсуповнинг матбуотда эълон қилинган хати пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун бошланган умумхалқ курашида катта аҳамиятга эга бўлди. Бу ҳаракат она-Ватанга 3 миллион 700 минг тоннага яқин «оқ олтин» армуғон этиш билан якунланди. Юсупов бригадаси гектаридан 60 центнердан пахта етиштириб, ҳосилдорликда республикамиздагина эмас, мамлакатимизда етакчи ўринни эгаллади.

Меҳнаткашлар тегишли ташкилотларга хат-хабарлар, шикоят-аризалар юбориш билан ўзларининг илтимослари қондирилишига, таклиф ва мулоҳазалари амалга оширилишига, камчиликларга барҳам берилишига ишонадилар. Кўпчилик ташкилотларда комиссиялар тузилади, жойларга вакиллар юборилади, хатларда кўтарилган масалалар синчиклаб ўрганилади. Текшириш якуни бюро мажлислари, коммунистларнинг йиғилишлари, жамоатчилик кенгашларида муҳокама қилинади, оператив тадбирлар белгиланади. Натижаси авторларга маълум қилинади. Бу — халққа хизмат қилиш, омманинг овозига қулоқ солиш, меҳнаткашларнинг хатига диққат билан эътибор беришнинг намунасидир. Шундай бўлгач, меҳнаткашларда ўша ташкилотларга бўлган ихлос ва ишонч ортади.

Кейинги вақтларда редакцияларга келаётган хат-хабарлар анча кўпайди. Масалан, «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси шу йилнинг ўтган ойлари ичида бутун 1963 йил давомидагига нисбатан 3000 кўп хат олди. Уларнинг асосий қисми газетада босилди. Айрим хатлар фактларни текшириб, чора кўриш учун маҳаллий ташкилотларга юборилди. Тошкент ва Фарғона область партия комитетлари, Янгиариқ, Қува, Москва, Денов, Булунғур бошқарма партия комитетлари танқидий мақолалар, шикоят ва аризаларда кўтарилган масалаларни ҳал этишда, у ёки бу хат юзасидан конкрет тадбирлар белгилашда, меҳнаткашларнинг ҳақли талабларини қондиришда анча оперативчилик кўрсатмоқда.

Совет кишилари турли ташкилот ва муассасаларга хат юбориш билан фан-техника ютуқлари, илғор тажрибалар, прогрессив усулларни ҳаётга дадил жорий этиш, ўзлари кўриб турган камчиликларни тугатишни назарда тутадилар, хатнинг ижросини кузатиб борадилар. Бас, шундай экан хат ва сигналларга сезгирлик билан қулоқ солиниши, кўтарилган масалаларга амалий жавоб берилиши керак. Бунда сансалорлик, консерваторлик, бюрократлик, эътиборсизлик ҳолларига ўрин бўлмаслиги лозим. Шуни ёдда тутиш керак-ки, меҳнат аҳлининг овозига ўз вақтида қулоқ солмаслик уларнинг ташаббускорлиги ва активлигининг сўнишига сабаб бўлади.

Меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларига бериладиган жавоб аниқ, равшан бўлиши зарур. Баъзан «чора кўрилди», «тадбирлар белгиланди», «қарор қабул қилинди» деган мавҳум жавоблар юборилади. Кимга қандай чора кўрилгани, қандай тадбирлар белгилангани, қарорнинг мазмуни, кўтарилган масалага уларнинг ижобий таъсири ҳақида лом-мим дейилмайди. Бу, меҳнаткашларга ҳурматсизлик, ўз-ўзини алдашдир.

Коммунистик партия меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларига сезгирлик билан муносабатда бўлишни талаб этмоқда, маъмурий идоралар тез ва аниқ ишлаши лозимлигини уқтирмоқда. Афсуски, айрим ташкилот ва бошқармаларнинг раҳбарлари бундан тегишли хулоса чиқариб олганлари йўқ.

Сурхондарё область пахта тайёрлаш тресги системасига жойлашиб олган В. Гайфуллин бошлиқ бир группа юлғичлар турли йўллар билан давлат маблағини ўзлаштириб, шу ҳисобда бойлик тўплаган. Соф виждонли кишилар бу жиноий иш ҳақида трест раҳбарларини хат орқали хабардор қиладилар. Аммо ўз вақтида чора кўрилмайди. Юлғичлар эса давлатнинг кўп маблағини талон-торож қиладилар. Улар қилмишига яраша жазоланди, албатта. Бироқ меҳнаткашлар сигналига ўз вақтида қулоқ солмаган трест раҳбарларининг ҳатти-ҳаракати жамоатчиликни қаттиқ ранжитди.

Хат-хабарлар меҳнаткашларнинг орзу-умидлари ифодасидир. Уларга ниҳоятда эътибор билан муносабатда бўлайлик! Ҳар бир хат, ариза ва шикоят заминида жонли кишилар, моддий бойликлар яратиб элни кийинтираётган, безантираётган меҳнат аҳлининг манфаати борлигини унутмайлик. Шунинг учун партия ташкилотлари ана шу миллионларнинг овозига сезгирлик, меҳрибонлик билан қулоқ солишлари лозим. Партия халққа ўргатибгина қолмасдан, балки ундан ўрганади, деган ленинча принципни ҳамиша муқаддас билиб иш кўрайлик!

ТОЖИКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Совет Тожикистонининг меҳнаткашларини катта меҳнат ғалабаси — пахта тайёрлаш планининг бажарилиши билан самимий табрикладилар ва қутладилар. Республика колхозлари ва совхозлари тайёрлаш пунктларига 545 минг тонна пахта топширдилар. Республика бундай миқдордаги пахтани биринчи марта тайёрлади.

Республика хўжаликлари дон, қоракўл тери ва пилла тайёрлаш планларини ҳам бажардилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ўз табрикномаларида Тожикистон республикасининг пахтакорлари ва барча меҳнаткашлари келгуси йил ҳосили учун зарур тадбирларни муваффақиятли ўтказадилар, чорва қишловининг яхши ўтказилишини таъминлайдилар ва пахта, гўшт, сут ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун сабот билан кураш олиб борадилар, деб ишонч билдирдилар. (ТАСС).

Навоий химия комбинати қурилишида ҳар бир бинокор ғайрат-шижоат билан меҳнат қиляпти. Суратда: илғор электр пайвандчи А. С. Богатов.

А. Тўраев фотоси.

ДЎСТЛИК ВАЗИЯТИДА

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. А. Суслов ва КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов Москвада меҳмон бўлиб турган Австралия Коммунистик партияси Марказий Комитети раисининг ўринбосари Л. Ааронз ва Австралия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Д. Моссни 14 декабрда қабул қилдилар.

Л. Ааронз ва Д. Мосс ўртоқлар Австралия Коммунистик партиясининг фаолияти тўғрисида, унинг меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатлари ва демократик ҳуқуқлари учун, ўз мамлакатидаги прогрессив кучларнинг бирлиги учун, Жанубий ярим шарда тинчлик ҳамда хавфсизлик учун олиб бораётган кураши тўғрисида сўзлаб бердилар. КПСС Марказий Комитетининг вакиллари КПСС-нинг коммунизм қуриш программасини бажариш соҳасидаги амалий фаолияти тўғрисида, Совет Иттифоқининг янги жаҳон урушининг олдини олишга, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини изчиллик билан амалга оширишга, социалистик мамлакатларнинг жипслигини мустаҳкамлашга ва революцион озодлик ҳаракатларини қўллаб-қувватлашга қаратилган ташқи сиёсати тўғрисида австралиялик ўртоқларга ахборот бердилар.

Суҳбат давомида марксизм-ленинизм принциплари негизида, 1957 йилги Декларация ва 1960 йилги Баёнот асосида халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисида ҳар икkала партиянинг қарашлари тамомила бир хил эканлиги яна таъкидланди. Шу муносабат билан ҳар иккала партиянинг вакиллари коммунистик ва ишчи партияларнинг янги халқаро кенгашини ва редакцион комиссияни чақириш кераклигини яна айтдилар. Редакцион комиссия ишини 1965 йил 1 мартда бошлаб юбориш кўзда тутилади.

Суҳбат ҳар иккала партия ўртасидаги ўзаро муносабатларга хос бўлган самимийлик ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтди.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТЛАРИ КЎРИГИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретариати халқ университетлари республика кўригини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу кўрик шу йилнинг 15 декабридан то 1965 йилнинг 1 июнига қадар давом этади. Халқ университетлари кўригини ўтказувчи республика комиссияси, халқ университетлари республика кўригининг низоми тасдиқланди.

Халқ университетлари жамоатчилик кўриги партия XXII съезди қарорлари, КПСС Программаси асосида уларнинг мазмуни, формаси ва иш методларини янада яхшилаш мақсадида ўтказилмоқда. Кўрик «Билим» жамияти, Ўзбекистон касаба союзлари, республика Олий ва махсус ўрта таълим министрлиги, Маданият министрлиги ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети томонидан бошқа алоқадор ташкилотлар билан биргаликда ўтказилади.

Кўрик ўтказишдан асосий мақсад халқ университетлари ўқув ва тарбия ишларини яхшилаш, ўқув-методик планлар ва программаларни такомиллаштириш, бу ишга юқори малакали мутахассисларни жалб этиш, машғулотлар ва лекцияларнинг илмий, ғоявий-назарий савиясини ошириш ҳамда уларни коммунистик қурилишнинг конкрет вазифалари билан мустаҳкам боғлаб олиб боришдан, машғулотларни тингловчиларнинг ахлоқ кодекси принциплари асосида тарбиялашга, уларнинг ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активлигини оширишга ёрдам беришдан иборат.

Университетларда лектор, ўқитувчи ва консультантликка олимлар, олий ва махсус ўрта ўқув юртларининг ўқитувчилари, врач, инженер, агроном, зоотехник, экономист, юрист, адабиёт ва санъат арбоблари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларини кўпроқ жалб этиш кўрикнинг асосий вазифаларидан ҳисобланади. Бу кўрик халқ университетлари тармоқларини планли равишда кенгайтириб бориш ва уларнинг тингловчилар контингентини ишчилар, колхозчилар, ёшлар ҳисобига кўпайтиришга, ишлаб чиқариш корхоналари ва қурилишлар, колхоз, совхоз, олий ва ўрта ўқув юртлари, илмий тадқиқот институтлари ва маданий-оқартув муассасалари, шунингдек меҳнаткашларнинг турар жойларида турли соҳалар бўйича янгидан халқ университетлари ташкил қилишга имкон беради.

Кўрикнинг асосий мақсадларидан яна бири халқ университетлари жамоатчилик советларини мустаҳкамлашдан иборат. Кўрик халқ университетлари иши билан шуғулланувчи район, шаҳар ва область советлари, «Билим» жамиятининг ташкилотлари, Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Маданият министрлиги, касаба союз, комсомол ташкилотлари, ижодий союзлар ва бошқа жамоатчилик ташкилотлари, министрлик ва идораларнинг университетларга раҳбарлик қилишни, уларга ташкилий ва илмий-методик ёрдам кўрсатишни янада яхшилашларини кўзда тутади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ РАИСИ А. И. МИКОЯН ФИНЛЯНДИЯГА САФАР ҚИЛАДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян шу йил 21 декабрдан 23 декабргача ғайри расмий визит билан дўст Финляндияда бўлади.

Визит вақтида А. И. Микоян ва Финляндия президенти Урхо Кекконен Совет Иттифоқи билан Финляндияни қизиқтираётган масалалар юзасидан фикрлашиб оладилар.

А. И. Микоян Финляндия президенти Урхо Кекконенга Ленин орденини топширади.

ОЛТИНЧИ ЧАҚИРИҚ РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ТЎРТИНЧИ СЕССИЯСИ

МОСКВА, 17 декабрь. (ТАСС). Бугун Катта Кремль саройида олтинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг тўртинчи сессияси очилди.

Эрталаб соат 10. **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин** ўртоқлар, РСФСР Олий Совети Президиумининг аъзолари, Россия Федерацияси ҳукуматининг аъзолари ложаларга чиққанларида депутатлар ва меҳмонлар уларни самимий кутиб олдилар.

СССРдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, Совет ва чет эл журналистлари, болконда эса жуда кўп меҳмонлар ўтирибдилар.

Сессияни РСФСР Олий Советининг Раиси депутат **В. И. Крестьянинов** очади.

Мандат комиссияси доклад қилди. Бу доклад тасдиқланганидан кейин сессия якдиллик билан кун тартибидаги кун тартибини қабул қилади:

1. РСФСР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1965 йилги Давлат плани тўғрисида.
2. РСФСРнинг 1965 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва РСФСРнинг 1963 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида.
3. РСФСР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш.

Биринчи масала юзасидан РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, РСФСР Госпланининг раиси депутат **К. М. Герасимов** доклад қилди.

Сўнгра кун тартибидаги иккинчи масала юзасидан РСФСР молия министри депутат **И. И. Фадеев**нинг доклади тингланди.

РСФСР Олий Совети Бюджет комиссиясининг раиси депутат **И. Е. Клименко** шу комиссиянинг қўшимча докладини қилди.

Шундан кейин сессия кун тартибидаги дастлабки икки масаланинг муҳокамаси бошланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. В. МУҲАММАДЖОНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Қишлоқ хўжалик фанини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун, самарали илмий-ташкилотчилик фаолияти учун Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Техника ва дон экинлари экспериментал биологияси институтининг директори, академик Мирзаали Валиевич **Муҳаммаджоновга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1964 йил 17 декабрь.

ХАТОЛАР ТАКРОРЛАНЯПТИ

Асл деҳқон эртани ўйлайди, келгусида қиладиган ишини бугун режалаб олади. Шу кунларда республикамизнинг қайси бурчагига борманг, ҳар бир деҳқон қиладиган ишларини аниқ мўлжалга олиб, келгуси йил ҳосили учун пухта замин ҳозирлаётганини кўрасиз. Хурсанд бўлганингиздан «балли, азаматлар» деб, уларга таҳсин ўқийсиз.

Афсуски, Термиз бошқармаси хўжаликларида ерларни ғўзапоядан тозалаш, шудгорлаш ва бошқа кузги-қишки ишлар жуда суст боряпти.

«ЁНИМДА СВОДКА ЙЎҚ ЭКАН»

Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳамид Болтаевдан сўрадик:

— Пахта тайёрлаш плани неча процентга етди.

— 98 процент бўлди.

— Ундай бўлса жуда яхши-ку, яна бир зўр берсаларинг марраға етар экансизлар-да.

Шу пайт раис бир нарсадан қўрққан кишидек сесканди-да:

— Э, кечирасизлар, адашибман, 89 демоқчи эдим, — деди.

Ўртоқ Болтаев шундай деди-ю, ерга қаради. Орага жимлик чўкди.

— Кузги-қишки ишлар ҳақида гапириб беролмайсизми, — мурожаат қилдик унга. У чўнтакларини пайпаслаб:

— Ёнимда сводка йўқ экан, — деди.

Ҳақиқий аҳволни яхшиси биздан эшитиб қўя қолинг. Бошқарма хўжаликларида 155 ҳайдов трактори бор. Шундан далада 85 таси ишляпти. Ҳар бир трактор билан бир кеча-кундузда атиги 2,5-3 гектар ер ҳайдаляпти.

Ерларни ғўзапоядан тозалаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш, минерал ўғитларни ташиб олиш ҳам ёмон аҳволда. Мана, бир мисол. Ўтган йили шу вақтда бошқарма колхоз ва совхозларида 1448 тонна маҳаллий ўғит далага чиқарилиб, ҳайдаш олдидан ерга солинган эди. Бу йил эса ҳозиргача ҳаммаси бўлиб 198 тонна ўғит далага чиқарилган. Ерларнинг шўрини ювиш ва яхоб бериш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Ҳали биронта хўжаликда бу ишга чинакамига киришилгани йўқ. Шу кунгача бошқарма хўжаликларида 65 гектар майдоннинг шўри ювилгани ва 400 гектарга яқин ерга яхоб берилгани фикримизнинг далилидир.

Шуниси ачинарлики, бошқарма хўжаликларида иш конвейер усулида ташкил қилинмаган. Кузги-қишки тадбирларни амалга ошириш графиги белгиланган-у, аммо унга ҳеч ким амал қилмайди.

ТРАКТОРЛАР БЕКОР ТУРИБДИ

Бошқармадаги Карл Маркс номли колхоз бундан бир неча йил бурун юқори ҳосилли хўжаликлар қаторида турарди. Кейинги йилларда бу хўжаликнинг номи тилга кам олинадиган бўлиб қолди. Колхоз бу йил пахта тайёрлаш планини бажара олмади. Бу ҳолнинг сабабини бировлар кадрларга тақаса, бошқалар об-ҳаво шароитидан ахтаришга уринади. Хуллас, ҳар ким ўзича баҳона қидиради.

Ҳақиқатда колхозда ўтган йили кузда ерлар барвақт ва сифатли шудгор қилинмади. Ҳайдаш олдидан ерга етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғит солинмади. Баҳорда ерни тайёрлаш ва чигит экиш кечикиб кетди. Натижада ҳосил кам бўлди.

Колхоз раҳбарлари бундан тегишли хулоса чиқармадилар. Айрим бригадаларда, жумладан 11-бригадада ғўзапояни ҳар ким ўз ҳолича ўриб, ташиб кетяпти. Ғўзапоя юладиган агрегат эса пайкалнинг бир чеккасида турибди. У бир соат ишлатилса, икки-уч соат бекор турар экан. Бригадага келтирилган ҳайдов трактори ҳам қантариб қўйилибди. Тракторчи Жонқобил Ниёзов эса ўз иши билан қаёққадир кетиб қолган.

Бошқа бригадаларда ҳам аҳвол худди шундай. Колхоздаги мавжуд 10 та ҳайдов тракторининг ҳаммаси ремонтдан чиқарилган. Лекин, фақат 6 таси ишлаяпти. Шу кеча-кундузда қандай ишлар қилинаётганини ҳеч ким аниқ билмайди. Трактор бригадаларининг учетчиклари О. Чориев ва Э. Норқўчқоров ўртоқлар бўлса қайси тракторнинг қаерда ишлаётгани ва шу кунгача қанча ерни шудгор қилгани ҳақида тўла тасаввурга эга эмаслар.

ИШ ТАЛАБ ҚИЛАДИЛАР-У, ЛЕКИН...

Бир меъёрда юриб келаётган ҳайдов трактори дала бошига етганда бир силкиниб тўхтади. Узун бўйли, буғдой ранг норғул йигит трактордан эпчиллик билан сакраб тушди-да, биз билан худди таниш кишидай кўришди. Бу «Қизил юлдуз» колхозининг илғор тракторчиларидан бири Абдураҳим Ширанов экан.

— Шу кунгача неча гектар ер ҳайдадингиз?

— Кўп эмас, 5 гектаргина, — деди.

— Жуда озку?!

— Тракторимизни дала бошига чиқарганимизга салкам 10 кун бўлди. Ер ҳайдашга тушганимизга эса икки кун бўлди. Сабаби, ер ғўзапоядан тозаланмаётир. Бугун кечаси мана шу картани ҳайдаб бўламиз. Кейин қаёққа боришимиз аниқ эмас. Чунки, бошқа карталар ғўзапоядан тозаланмаган.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти механизаторлар учун қулай иш шароити яратиб бермаганлар. Тракторчилар иссиқ кийим билан таъминланмаган. Механизаторларга салкам 4 ойдан буён пул ва ғалла авансларн берилмаган.

Бошқарманинг бошқа хўжаликларида ҳам аҳвол шундай. Термизликлар келаси йил мўл ҳосил етиштириб, бу йилги доғни ювиш учун кузги-қишки дала ишларини кучайтириб юборишлари керак.

Т. РУЗИБОЕВ,
А. ҲАЛИЛОВ.
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети дам олиш кунини 1965 йил 3 январь якшанба кунидан 2 январь шанба кунига кўчиришга қарор қилди.

УЛУҒ ВАТАНИМИЗДА

АШХОБОД. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Туркманистон ССР меҳнаткашларини катта меҳнат ғалабаси билан — пахта тайёрлаш планининг бажарилиши билан табриклаган эдилар. Шу муносабат билан бу ерда митинг бўлди. Бу митингда кўп киши қатнашди.

Сўзга чиққан кишилар пахтакорларнинг меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилдилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советига як-диллик билан табрик телеграммаси қабул қилдилар. Улар бу табрик телеграммасида республика меҳнаткашлари коммунизм тантанаси учун бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қилаверадилар, деб ишонтирдилар.

НОСЕНКО НОМИДАГИ НИКОЛАЕВ КЕМАСОЗЛИК ЗАВОДИНИНГ КОЛЛЕКТИВИ ЎН САККИЗ МИЛЛИОНДАН КЎПРОҚ ҲАЖМГА ЭГА БЎЛГАН ВА ОКЕАНЛАРДА ҚУРУҚ ЮК ТАШИЙДИГАН ЯНГИ «НИКОЛАЕВ» КЕМАСИНИ ЗАКАЗЧИЛАРГА ТОПШИРДИ. БУ КЕМА ТЕЗ ОРАДА БИРИНЧИ САФАРГА ЖЎНАЙДИ.

Қозоғистонда Балхаш — Сайёқ темир йўлини қуриш бошланди. Шу вақтгача Балхаш билан Сайёқ ўртасида тош ётқизилмаган йўлгина бор эди. Узунлиги 200 километрдан кўпроқ бўлган бу янги йўл тўрт дарёни кесиб ўтади. Бу янги трассани қуришда 141 та сунъий иншоот, шу жумладан 27 та эстакадали кўприк бино қилинади.

Кўкчатовнинг шарқи-жанубидаги Первомайск қишлоғи яқинида жуда катта Вермикулит кони билан бирга аппатит рудалари кони ҳам топилди. Аппатит рудаларининг запаси 160 миллион тонна ҳисобланади. Конни ўрганиш ишлари давом этмоқда.

Ленинградда СССР гидрометеорология хизмати илмий кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлисда иқлим ва агроиқлим ресурслари муҳокама қилинди. Кенгашнинг ишида Москва, Ленинград, Киев, Новосибирск ва бошқа шаҳарларнинг таниқли метеоролог олимлари қатнашдилар. Илмий кенгаш гидрометеорология шохобчаларида ўтказилган кузатишларнинг маълумотларини ишлаб чиқишда автоматлашни ва механизациялашни кенг жорий қилиш соҳасида тайёргарлик ишларини тезлаштиришга қаратилган қарор қабул қилди. (ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

ФАРҒОНА. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан).

Фарғона область партия ташкилотининг конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда капитал қурилишга раҳбарликни кучайтириш тадбирлари тўғрисида саноат область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. Расулов доклад қилди.

Докладчи ва музокарада қатнашган ўртоқлар капитал қурилиши соҳасида кейинги салкам 2 йил ичида катта иш қилинганлигини таъкидладилар. Шу давр ичида халқ хўжалигига 158 миллион сўм сарфланди. 37 та йирик корхона, цех ва установкалар қурилди.

Иккинчи масала — қишлоқ ва саноат область партия комитетлари ўрнига битта область комитети тузиш ва унинг составини сайлаш масаласи ҳам кўрилди. Шунингдек, ревизия комиссияси ҳам сайланди.

Янги сайланган область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди. Обкомнинг биринчи секретарлигига Г. А. Габриельянц, иккинчи секретарлигига С. Р. Расулов, обком секретарлари қилиб Х. Зокиров, Ҳ. Умаров, А. Маҳмудов ўртоқлар сайланди. Ўртоқ С. Тоштемиров область партия-давлат контроли комитетининг раиси этиб сайланди.

Область партия ташкилотининг конференцияси ва пленуми ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин қатнашди ва нутқ сўзлади.

* * *

АНДИЖОН. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Андижон область партия ташкилотининг конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда «Областда капитал қурилишининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари» тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Бу ҳақда Андижон саноат область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Р. Хўжаев доклад қилди.

Конференцияда қишлоқ ва саноат область партия комитетлари ўрнига битта область партия комитети тузилди.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. М. Мусахонов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Янги сайланган Андижон область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда ташкилий масала кўрилди. Андижон область партия комитетининг биринчи секретари қилиб А. Х. Ҳайдаров, секретарлари қилиб А. И. Шалигин, Р. Ф. Файзиев, У. А. Абдураҳимов, Н. Р. Раҳимов, Р. А. Абдуллаев ўртоқлар сайландилар.

* * *

НУКУС. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон область партия комитетининг навбатдаги пленумида саноат, қишлоқ область ва ўлка партия ташкилотларининг бирлаштириш ҳақидаги КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарори юзасидан область партия комитетининг иккинчи секретари Б. А. Новицкий доклад қилди. Шунингдек, Автоном республикада халқ маорифини бундан буён янада яхшилаш тадбирлари муҳокама қилинди. Бу ҳақда область партия комитети секретари ўртоқ М. Нурмуҳамбетов доклад қилди.

Пленумда кўрилган масалалар юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилинди.

Бухорода қад кўтараётган Ҳамза насос станцияси фойдаланилмаётган бўз ерларни хўжалик оборотига киритишга ёрдам беради. Суратда: Ҳамза насос станцияси қурилишида.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ҲАЁТ ТАЛАБИ

Коммунистлар ва партиясизларда илмий дунёқарашни шакллантиришнинг энг яхши воситаси сиёсий маорифдир. Самарқанд шаҳар партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми қарорларини амалга ошира бориб, сиёсий ўқишни ташкил қилиш ва такомиллаштиришда маълум тажриба орттирди. Шаҳар партия комитети сиёсий маориф шохобчаларида ўқиш бошланиши олдидан муҳим тадбирлар кўрди, идеология ишининг бу соҳасини намунали йўлга қўйишда амалий ишлар қилди. Чунончи, корхона ва муассасалар партия комитетлари ҳамда бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг икки марта семинари ўтказилди. Пропагандистларга ёрдам тарзида икки кунлик семинар ташкил қилинди.

Бу йил шаҳарда 1000 дан ортиқ сиёсий тўгарак ва семинар, 55 коммунистик меҳнат мактаби, шунингдек уй бошқармалари ҳузурида 10 тўгарак ташкил этилди. Сиёсий ва илмий билимларни ўрганувчиларга ёрдам кўрсатиш мақсадида 4 жойда консультация пунктлари очилди. Олий ўқув юртларининг жамиятшунослик кафедраларида лекторлар тайёрланди. Шаҳар партия комитети сиёсий-маориф соҳасида ўтган йили йўл қўйилган камчиликларни ҳисобга олиб, раҳбар кадрлар, партия, совет ва хўжалик активининг КПСС Марказий Комитети тавсия этган темаларни чуқур ва мунтазам ўрганишини кўзлаб назарий семинар ташкил этди. Бундай семинарлар шаҳарнинг 12 жойида бор. Бу семинарларга шаҳар партия комитетининг секретарлари ва бюро аъзолари раҳбарлик қиладилар, шунингдек, ўқишнинг бу хилига олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, олимлар жалб этилган.

Назарий семинарларда дастлабки машғулотлар дуруст ўтди. Бу эса ўқишнинг мазкур формаси раҳбар кадрлар учун ғоят қулай эканлиги, жонли фикр олишувга, мунозарага йўл очаётганидан далолат беради. Албатта, назарий семинарлар раҳбар ходимларнинг марксизм-ленинизм таълимотини мустақил ўрганишини истисно қилмайди. Бизда бир ярим мингга яқин коммунист ва партиясиз ўз ғоявий-сиёсий савиясини мустақил равишда оширмоқда.

Қарийб 600 тингловчи марксизм-ленинизм кечки университетида билим олмоқда. Бу йил мазкур университетда учта янги факультет — партия қурилиши, партия-давлат контроли ҳамда коммунистик тарбия асослари факультетлари очилди. Муҳими шуки, шойи тўқиш фабрикаси, темир йўл узели, Қўйтош радио бошқармаси, консерва заводи, 150-қурилиш тресті ва бошқа корхоналарда шу университетнинг филиаллари ишлаб турибди.

Пропагандистларнинг маҳоратини ҳамда назарий савиясини ошириш, уларни зарур адабиётлар билан таъминлаш ва, умуман, сиёсий ўқишни ташкил қилишда жамоатчилик асосларида ишлаётган сиёсий маориф кабинетлари самарали ёрдам бермоқда.

«Красний двигатель» заводи партия ташкилоти сиёсий ўқишни айниқса яхши ташкил этган. Бу ерда корхонанинг барча коммунист, комсомол ва партиясиз аъзоларини ўзига жалб этган ўндан ортиқ семинар, тўгарак ҳамда мактаблар ишлаб турибди. Ўқишнинг ҳамма формаларини ҳисобга олганда корхонада ҳар икки кишидан биттаси ўқишга жалб этилган. Завод партия ташкилоти машғулотларнинг юксак савияда ўтиши, пропагандистларнинг мунтазам ўқиши ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб туради. Суперфосфат заводида ҳам сиёсий ўқиш ишлаб чиқариш билан, ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемалари билан мустаҳкам боғлаб олиб борилмоқда. Кези келганда, суяк сили касалхонаси, «Ҳужум», Чой қадоқлаш фабрикаларида ҳам партия ташкилотлари сиёсий ўқишнинг самараси учун курашаётганликларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим.

Партия ташкилотлари шуни унутмасликлари керакки, меҳнаткашларнинг сиёсий ва амалий билимларини оширишдан асосий мақсад меҳнат унумдорлигини тобора ошириш, янги кишини тарбиялаш ҳамда коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантиришдир. Жамиятимизнинг ҳар бир аъзосини ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтирмасдан туриб коммунизм қуриб бўлмайди. Коммунистлар ва партиясизлар ўқишини юқори савияга кўтариш ниятида шаҳар партия ташкилоти сиёсий маориф шохобчаларини ташкил қилишда перспектив ўқув планлари тузмоқда. Бу планлар ҳар бир тингловчининг умумий савияси, илгари қандай ўқиш формаларини ўтаганини ҳисобга олган ҳолда 2-3 йилга мўлжалланиб тузилади. Чунончи, Ленин номидаги «Красний двигатель» заводида 1962—63 ўқув йилида конкрет экономика бўйича тўгарак ташкил этилиб, унга корхона бош бухгалтери Арсений Николаевич Манохин пропагандист қилиб тайинланди. Тўгаракда асосан цех бошлиқлари, мастерлар, технологлар, бригадирлар ҳамда ишлаб чиқариш илғорлари шуғулланадилар.

Шаҳар корхоналарининг уч мингдан зиёд ишчи ва хизматчиси малака ошириш ҳамда билимларни такомиллаштириш курсларида ўқимоқдалар. Шаҳар аҳолисининг ўқишга бўлган ҳаваси ғоят зўр. 2,5 мингдан зиёд ёш ишчи кечки мактабларда, техникумлар ва олий ўқув юртларининг сиртқи ва кечки бўлимларида, курсларида ўқимоқда.

Халқ университетлари тармоғи шаҳримиз корхона ва муассасаларида тобора кенг қулоч ёяётганлигини қувонч билан айтиб ўтмоқчиман. Буларда меҳнаткашлар фан ва маданиятнинг энг муҳим соҳаларини зўр қизиқиш билан ўрганаётирлар. Ҳозир халқ университетларида қарийб 1,5 минг киши шуғулланмоқда. Халқ университетларида лекциялардан ташқари амалий машғулотлар, экскурсиялар, семинарлар, адабий конференциялар ўтказилмоқда.

Сиёсий ўқиш конкрет самараси билан кучли. Шаҳар партия ташкилотлари ҳам бунга алоҳида эътибор бермоқдалар. Биз ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ўн бир ойлик план 105 процент қилиб адо этилганлиги ҳақида гапирар эканмиз, бунда корхоналарда ва муассасаларда партия ташкилотларининг раҳбарлигида ишлаб турган сиёсий маориф тўгараклари, семинар ва мактабларнинг қўшган катта ҳиссасини таъкидлаб ўтмасдан илож йўқ. Шаҳар партия комитети ва барча бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларни сиёсий-ғоявий жиҳатдан чиниқтиришда сиёсий маориф шохобчаларидан янада самарали фойдаланиб, унинг таъсирчанлигини бундан буён ҳам оширишга ҳаракат қилади. Ҳаёт тақозоси шу.

О. УМАРОВ,
Ўзбекистон КП Самарқанд шаҳар комитетининг секретари.

БУХОРО КОРХОНАЛАРИДА

Ҳамза насос станциясини бунёд этаётганлар қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Ишчилардан Раиса Полвонова, Расул Муҳамедов, Юрий Иванов ўртоқлар эса шу кеча-кундузда 1965 йил ҳисобига ишлашмоқда.

* * *

Область автотрести корхоналари юк ва пассажирлар ташиш юзасидан етти йилликнинг олтинчи йили учун олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Навоий шаҳридаги, 98-автобаза шофёрлари планга қўшимча равишда 10 минг пассажир ва 1200 тоннадан ортиқ халқ хўжалиги юклари ташидилар. Бухоро шаҳридаги 18-автобаза коллективи ҳам хўжалик йилини муваффақиятли якунламоқда.

* * *

Бухоро шаҳрида шу йилнинг ўзида 500 дан ортиқ оила янги уйларга кўчиб кирди. Шаҳарда кўп қаватли шинам уйлар тобора кўпайиб бормоқда. Янги микрорайонда маиший хизмат кўрсатиш комбинати, педагогика институти студентлари учун 500 ўринли ётоқхона биноларида ҳам фойдаланишга топширилди.

М. БАҚОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

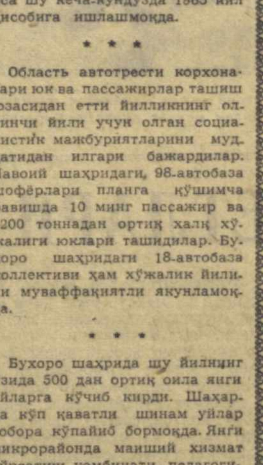

Наманганда 3465 метр чуқурликдаги қудуқдан нефть булоғи отилиб чиққан эди. Бу қудуқни пармалашда И. Абдураҳмонов мастерлик қилаётган пармаловчилар алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатдилар. Ҳозир бу ердан нефтни қайта ишлаш корхоналарига кўплаб «қора олтин» жўнатилиб турибди. Суратда: илғор пармалаш мастери И. Абдураҳмонов.

Л. Мейнерт фотоси.

КАМТАРЛИК — ЖАСОРАТ ТОЖИДИР

Газеталаримизда кейинги пайтларда ахлоқ темасида мунтазам равишда мақолалар босилмоқда. Чунки ахлоқ темаси янги кишини тарбиялаш масаласи сифатида қаҳрамон халқимиз томонидан бутун инсониятнинг юксак идеали — коммунизмнинг моддий-техника базаси яратилаётган ҳозирги қутлуғ айёмда алоҳида аҳамият касб этмоқда. Шунинг учун ҳам жонажон партия ва ҳукуматимиз бу муҳим масалани ҳозирги кунларда бутун жамоатчилик диққатига ҳавола қилмоқда.

Биз бу кичик мақоламизда ҳурматли газетхонларни Шарқ халқларининг бой ва ранг-баранг фольклорининг энг кўп тарқалган қисми — мақол ва маталларда камтарлик борасида айтилган фикрлар билан қисқа бўлса ҳам таништирмоқчимиз.

Буюк инсоний хислат, нодир умумбашарий фазилат ҳисобланган камтарлик бутун дунё халқлари каби Шарқ халқларининг ҳам бутун вужудига, қон-қонига сингиб кетгандир. Шарқ халқлари ўзларининг оғзаки ижодиётларида, шу жумладан, бой ва сермазмун мақол ва маталларида қадим замонлардан буён камтарликни мақтаб, худбинлик ва манманликни лаънатлаб келганлар.

Маълумки, ҳар бир инсон қандай буюк муваффақиятларга эришмасин, қанчалик юксак шон-шавкатга эга бўлмасин, у бунга фақат бир йўл билан —бетиним меҳнат қилиш ҳамда камтарлик орқали етишади. Худбин одам ўзига ортиқча зеб бериб, бошқаларнинг қимматли фикрлари, ажойиб ютуқлари, бой тажрибалари билан ҳисоблашмай қўяди. Халқ ибораси билан айтганда, у ўзининг бурнидан нарини кўрмай қолади. Шунинг учун ҳам ўзбек халқ мақолида:

«Камтар топади камол,
Худбин топади завол»,—дейилади.

Бу ажойиб доно фикр бошқа Шарқ халқларининг мақол ва маталларида ҳам жуда кўп топилади. Масалан, лезгин халқи ўзининг бир мақолида кишиларни манманликдан эҳтиёт бўлишга чақириб: «Ким бурнини кўтарса, у албатта қоқилади»,— дейди. Буларга яқин фикрни тува халқининг ҳам бир мақолида учратамиз.

«Такаббурлик кишини ахир йиқитади,
Камтарлик-эса уни оёққа турғизади».

Ҳаётда шундай кишилар ҳам учрайдики, улар кундалик турмушда бирор одамга яхшилик қилиб, кетидан дарров бошқаларга мақтанади, қилган яхшилигини кўп ўтмасдан ўша кишиларнинг юзига солади, таъна қилади. У киши билмайдики, ўзининг мақтанчоқлиги, таъналари билан кечаги қилган яхшилигини бугун йўққа совуряпти.

Атоқли рус санъаткори Станиславскийнинг таъбири билан айтганда, ундай кишилар бир қўл билан гўзаллик яратсалар, иккинчи қўллари билан ўша гўзалликни бузадилар. Ахир, ижодкор ва доно халқ ўзининг қатор мақол ва маталларида бу ҳақда қуйидаги ажойиб фикрларни бекорга айтмаган:

«Яхшилик қилдингми, таъна қилма,
Таъна қиладиган бўлсанг, яхшилик қилма».
(Мўғул халқ мақоли)

«Бировга яхшилик қилсанг, индама,
Сенга яхшилик қилишса, айт, ошкор қил».
(Араб халқ мақоли).

Бу ҳақда ўзбек халқининг ҳам бир ажойиб мақоли бор: **«Кишига яхшилик қил-да, дарёга от, балиқ билади, балиқ билмаса, халқ билади».**

Қирғиз халқининг мана бу мақолига эътибор беринг-а:

«Агар сен буюк бўлсанг, камтар бўл». Араб халқи эса ўзининг бир кичик ҳикматида камтарликни «Жасорат тожи» деб атайди.

Шарқ халқларининг бир талай мақол ва маталларида камтарликнинг акси бўлган худбинлик, мақтанчоқлик, манманлик каби ярамас одатлар тўғрисида ҳам ибратли фикрлар баён этилади. Афсуски, орамизда мақтанчоқ, лаганбардор, худбин одамлар онда-сонда бўлса ҳам учраб туради. Улар ҳатто бир иложини қилиб, каттароқ лавозимни эгаллаб ҳам оладилар. Кўрибсизки, бундай «хўжайин»нинг атрофида лаганбардор, худбин, манман, ўз манфаатини бошқалар манфаатидан юқори қўювчи текинхўр, юлғич унсурлар хира пашшалар сингари тўпланиб олишади.

Шарқ халқлари манман, худбин кишилар тўғрисида бир қатор ибратли мақол ҳамда маталлар яратган. Форс халқининг бир маталида: **«Аҳмоққа мақтов ёқади»,**— дейилади. Ҳинд халқи бу ҳақда ўзининг бир ибратли ҳикматида: **«Қаҳрамонлик мақтовга зор эмас»,**— дейди. Япон халқи бўлса ўзининг бир мақолида бу борада кишиларга соддагина қилиб шундай насиҳат беради: **«Сени мақтаётган кишига ишонма».**

Чечен ва ингуш халқининг бир мақолида: **«Пасткаш одам ҳамиша худбин бўлади»,**— дейилади. Қаранг, манман ҳамда худбин кишиларнинг характеристикасини бундан ҳам аниқ, содда ва лўнда қилиб тасвирлаб бўлармикин? Буюк Ленин мақоллар тўғрисида ҳаяжонланиб: Жуда соз, жуда яхши! Ана шулардан ёзувчиларимиз ўргансалар экан. Бир жумла билан чил-парчин қилиб ташлайди-я! — деганда халқ дурдоналарининг мана шу томонларини назарда тутган эди. Юқоридаги мақолда ҳам, В. И. Ленин таъкидлаб ўтганидек, «бир жумла билан» худбин, манман, такаббур кишилар чил-парчин қилиб ташланганлигини кўрамиз ва шу билан бирга халқнинг ақлу идрокига, даҳосига таҳсинлар ўқиймиз! Дарҳақиқат, шундай. Худбин кишиларни кўрсангиз, уларнинг на чуқур илми, на қимматли ҳунари ва на ўткир тадбири бўлади. Улар доим софдил, камтар, меҳнатсевар одамларни, уларнинг ҳалол меҳнатларини менсимай, улар устидан кулиб юрадилар. Манман кишилар ҳеч вақт жамоат фойдаси учун жонларини койитиб ишламайдилар, доим ўз фойдаларини кўзлайдилар. Ўз нафслари ва ҳамёнлари ғамида ҳатто ҳар қандай пасткашликлардан ҳам қайтмайдилар. Шунинг учун ҳам доно, файласуф, мутафаккир, шоир ҳамда бутун дунё маданият тарихининг забардаст муаллифи бўлмиш халқ худбин одамларнинг шармандасини чиқариб, «пасткаш» деганда, халқнинг ақлу заковатига қойил қоласиз.

Грузин халқида **«Мақтанчоқлик — қўрқоқлар одати»,** деган мақол бор. Одатда қўрқоқ, ноинсоф, иккиюзламачи кишилар ўзларининг қора юмушларини хас-пўшлаб бекитиш учун бошқалар олдида доим мақтаниб юрадилар ва шу мақтанчоқликлари орқасида кишилар кўнглида шубҳа туғдириб қўядилар ҳамда кўп ўтмай ўша мақтанчоқ, пасткаш кишиларнинг миси чиқади — халойиқ кўз олдида шарманда бўлади.

Худбин, манман одамларнинг яна бир ярамас одати шуки, улар ўта кетган қуруқ, бемаъни бўладилар. Халқ ибораси билан айтганда, уларнинг «усти ялтироқ, ичи қалтироқ» бўлади. Халқимиз, **«Гап деса қоп-қоп, иш деса Самарқанддан топ»,**— деганда—маҳмадана, қуруқ ва бемаъни кишиларни назарда тутган экан, деб ўйлайсиз.

Татар халқида ҳам маъно жиҳатидан юқоридаги мақолга яқин бир ҳикматли сўз бор:

«Камгаплик — донолик белгиси,
Сергаплик — нодонлик белгиси».

Ўшандай кишилар тўғрисида япон халқи ҳам бир кичик ҳикматли сўз айтган. Бунда маҳмадана, қуруқ аравани олиб қочадиган одамлар сафсатабозликка моҳир бўлган нотиққа муқоиса қилинади ва образли ибора ёрдами билан уларнинг характери аниқ очилади:

«Ёмон нотиқ—ҳамиша сергап».

Шарқ халқларининг яна бошқа бир қатор мақол ва маталларида кишилардаги худбинлик, мақтанчоқлик, сергаплик сингари салбий хусусиятлар ўта донолик билан, ажойиб ўхшатиш ва истиоралар орқали тасвирланганки, халқнинг жуда зўр дидига ҳамда нафис тафаккурига қойил қолади киши.

Лекин, доно ва тадбиркор, шоир ва файласуф, мутафаккир ва олим бўлган халқ доим оғир-вазмин сўзлайди, етти ўлчаб бир кесади, шошилмайди; бари бир, яхшилик ёмонлик устидан, ёруғлик зулмат устидан, камтарлик худбинлик устидан ғалаба қилишига ишонади.

Халқ асрлардан бери тўплаб келган қимматли тажрибаларининг маҳсули бўлган доно ҳикматларини, ибратли дурдоналарини, эзгу панд ва насиҳатларини ҳеч қачон кишилардан аямайди. У доим кишини яхшиликка ундаб келади. У ҳамиша одамларни огоҳлантириб, камтар бўлишга чақиради:

«Камтарлик — донолик зийнати»
(япон халқ матали)

Шу нарсани зўр мамнуният билан таъкидлаймизки, бутун инсониятнинг эзгу орзулари бирин-кетин амалга ошаётган бизнинг социалистик жамиятимизда ҳақиқий, умумбашарий ахлоқ нормалари қарор топаётир. Шунинг учун чет эллардаги барча соф виждонли кишилар бизнинг мамлакатимизга ҳайратланиб бормоқдалар, ундан моддий ҳамда маънавий мадад олаётирлар, доим унга яхши кўз билан, эзгу ният билан қараяптилар. Чунки қаҳрамон совет кишилари ўзларининг яратувчи, ҳалол меҳнатлари туфайли, авлодларимиз қадим замонлардан буён орзу қилиб, унинг учун курашиб, қон тўкиб, жон бериб келган жамият — чин инсоний жамият — коммунизмни тобора яқинлаштирмоқдалар. Шунинг учун ҳам коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексида бир қатор ахлоқий нормалар орасида қуйидаги талаблар ҳам қўйилган: **«Ижтимоий ва шахсий ҳаётда ҳалоллик ва ростгўйлик, ахлоқий поклик, оддийлик ва камтарлик».**

Демак, ўз-ўзидан маълум бўладики, коммунизм томон шаҳдам қадам ташлаб бораётган бизнинг социалистик жамиятимизда юқоридаги ахлоқ нормаларига риоя қилмайдиган кишилар қолмаслиги керак. Бу — давр талаби, ҳамда халқ истаги.

О. УСМОНОВ,
филология фанлари кандидати.

МУДДАТИДАН БИР ОЙ ОЛДИН

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳардаги ғишт заводлари йиллик планни бажардилар. Меҳнат вахтасида туриб ишлаётган иккинчи ва учинчи ғишт заводлари ишчилари айниқса яхши кўрсаткичларга эришдилар. Иккинчи ғишт заводи коллективи 1 ноябрдан бери 1965 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Корхона ҳозиргача қурилишларга 17 миллиондан кўпроқ сифатли ғишт жўнатди. Йил охиригача яна 3 миллион ғишт тайёрланади.

Л. ЭРГАШЕВ.

ЎЗБЕК МАДАНИЯТИНИНГ БАЙРАМИ

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бугунги кун ўзбек халқи маданиятининг ёрқин байрами бўлди. Бу байрам Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси тузилганлигининг қирқ йиллигига бағишланди.

Минглаб москваликлар ва пойтахт меҳмонлари қардош республика делегациясини чин кўнгилдан табрикладилар.

СССР Маданият министрининг ўринбосари И. Светков ўзбек маданияти кунига бағишланган мажлисда сўзга чиқиб, бундай деди:

— Ўзбек халқи ўзининг шонли юбилейига зўр муваффақиятлар билан келганлиги бизни жуда қувонтиради. Ўзбекларнинг байрами ҳаммамизнинг ҳам байрамимиздир, социалистик маданият равнақининг байрамидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Нишоновнинг нутқини йиғилишда тўпланганлар жуда қизиқиб тингладилар. У, республиканинг муваффақиятлари тўғрисида гапириб айтдики, Чор Россиясининг илгариги қолоқ ўлкаси бўлган Ўзбекистон эндиликда ўз саноат маҳсулотини, чет эллардаги 60 мамлакатга чиқариб сотаётган ривожланган индустриал мамлакатга айланди. Илгари деярли ёппасига саводсиз бўлган халқнинг эндиликда икки миллион бола ўқиб турган минг-минглаб мактаби, ўзининг фанлар академияси, олий ўқув юртлари бор. Халқ орасидан жуда кўп талантли ёзувчилар, рассомлар, санъат арбоблари ўсиб етишди.

— Ўзбек халқи мана шу муваффақиятларнинг ҳаммасига, деб таъкидлади ўртоқ Нишонов, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинча миллий сиёсати туфайли эришди. Бу муваффақиятлар қардош халқлар бузилмас дўстлигининг, улар томонидан, аввало, рус халқи томонидан берилаётган ёрдамнинг натижасидир.

Нотиқ Ўзбекистон маданияти куни ўтказилганлиги учун СССР Маданият министрлигига Ўзбекистон Компартиясининг Марказий Комитети номидан, серқуёш республиканинг барча меҳнаткашлари номидан ташаккур билдирди.

Машҳур шоир М. Шайхзода ўзбек халқининг фақат байрамлардагина эмас, шу билан бирга қурилишларда, заводларда, пахта далаларида янграб турган қадимий ва абадий навқирон поэзияси билан мажлис аҳлини таништирди. У ўқиб берган шеърларни ҳамма ғоят завқланиб тинглади.

— Бизнинг санъатимиз Москвада кўрсатилаётганлиги, деди республика Кинематография ходимлари союзи правлениесининг биринчи секретари Л. Файзиев, биз учун катта шараф ва қувончгина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга жиддий имтиҳон ҳамдир. Ўзбек кинематографиячилари яхши ижодий сабоқ олмоқдалар, бу эса янги катта вазифаларни қўйишга ва ҳал этишга ёрдам беради.

Виставканинг энг катта марказий павильонида бошланган байрам маданият павильонида, конференц залда, маданият уйида давом этди. Концертлар, Ўзбекистон рассомлари, шоирлари, кинематографчиларининг ижодларини кўрсатиш бошланди.

Минглаб тингловчилар СССР халқ артистлари С. Қобилова, Ҳ. Носированн, Ўзбекистон ССР халқ артисти Н. Хошимовни, ўзбек халқ рақси ансамбли «Баҳор»ни, Ўзбекистоннинг эстрада оркестрини зўр олқишлар билан кутиб олдилар. «Олтин тўй», «Россия юлдузлари», «Салом, баҳор» фильмлари катта муваффақият қозонди.

М. БОБОХОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Москвадаги штатсиз мухбири.

* * *

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қирқ йиллигига бағишланган кечалар ва учрашувларда қатнашаётган маданият арбоблари сафига Москвага келган ўзбек адибларининг катта бир группаси қўшилди.

Чайковский номидаги концерт залида ўзбек поэзияси кечаси ўтказилди. Кечани СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари шоир Н. Грибачев очди.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ҳамид Ғулом ўзбек поэзиясининг муваффақиятлари тўғрисида гапирди.

Шундан сўнг бу ерда мушоира бошланиб кетди. Ўзбек ва рус шоирлари бирин-кетин минбарга чиқадилар. Кекса шоирлардан бири Уйғун республика юбилейига бағишланган янги шеърларини ўқиб берди. Москвалик шоир А. Штейнберг Уйғуннинг «Олтин хирмон» ва «Разливдаги чайла» шеърларининг таржимасини ўқиди.

Кечада марҳум Ҳамид Олимжоннинг, шунингдек Ғафур Ғулом, Миртемир, Мирмуҳсин, Рамз Бобожон, Шуҳрат, Андрей Иванов, Гулчеҳра шеърларининг садолари янгради... Бу кечада ҳукм сурган дўстлик ва қардошлик муҳитини москвалик шоир Анатолий Сафронов жуда яхши ифодалаб берди. У, ўзбек халқининг байрамига бағишланган шеърини: «Ҳамдўстлик — ҳаётимиз кўрки» сўзлари билан тугаллади. Бу шеърда ана шу учрашувнинг руҳи ўз аксини топди.

Кечада КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ҳозир бўлди.

М. ЖАЛОЛОВ,
И. ВЕКСЛЕР.
(ТАСС—ЎзТАГ махсус мухбирлари).

Ҳатларингизга жавоб берамиз

БЕМОРЛАР ТАЛАБИ ҚОНДИРИЛДИ

Бекобод районидан ёзилган шикоят хатида 3. «Далварзин» совхозидаги 5-қишлоқ участка касалхонаси бош врачи Абдужаббор Эшматов ва хўжалик мудири Х. Қодировнинг нотўғри хатти-ҳаракатларига доир фактлар келтирилган эди.

Редакция йўллаган мазкур шикоят хати текширилганда унда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган. Касаллар учун келтирилган озиқ-овқат ҳужжатлари вақтида расмийлаштирилмаганлиги, талон-торож қилинганлиги ва кўп хатоларга йўл қўйганлиги учун хўжалик мудири Х. Қодиров ишдан бўшатилган. Беморларга яхши эътибор берилмаганлиги, дори-дармон билан таъмин этилмаганлиги, касалхонадаги ишлар устидан назорат қилмаганлиги учун касалхона бош врачи А. Эшматовга қаттиқ виговор берилди.

Касалхонада мустаҳкам тартиб ўрнатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди,— дейилади Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Раҳимов редакцияга йўллаган жавоб хатда.

ХУШХАБАРЛАР

(ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР)

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТЛАР

САМАРҚАНД сут комбинати қаймоғи олинмаган сутдан йиллик планидан ташқари ўн минг центнер маҳсулот ишлаб чиқарди. Комбинат шаҳар ва ишчилар посёлкалари аҳолисига қўшимча равишда саккиз вагон ёғ ва пишлоқ жўнатди.

Кровать, шчетка фабрикалари ва кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарадиган бир қанча бошқа корхоналар йиллик планни муддатидан аввал бажариб, пландан ташқари маҳсулот жўнатмоқдалар.

Ҳозир Самарқанд областидаги 30 корхона йиллик ишлаб чиқариш планини муддатидан аввал бажариб қўйди.

ТЎҚУВЧИНИНГ ҲИММАТИ

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчиси коммунист Анна Васильевна Колтакованинг йиллик пландан ташқари тўқиган газмолидан бир минг кўйлак тикиш мумкин. У, йил охиригача яна 15 минг метр хомсуруп тўқиб беради. У фақат аъло сифатли газмол ишлаб чиқармоқда.

Донгдор тўқувчига эргашувчилар оз эмас. Улар орасида Ольга Синева, Анна Чураева, Евгения Князькова, Тамара Кутузова ва бошқалар бор. Улар ҳам келгуси йил ҳисобига газмол тўқимоқдалар.

ДЕҲҚОНЛАР — ЯНГИ УЙЛАРГА

ИЗБОСКАН районининг Охунбобоев номли колхозидаги ҳар икки колхозчи хонадонидан бири шаҳар типида қурилган янги уйга кўчиб кириб, ҳовли тўйи ўтказди. Ана шундай беш юзга яқин қулай бинолардан асфальт билан қопланган, мевали дарахтлар ўтқазилиб, кўкаламзорлаштирилган янги кўчалар пайдо бўлди. Бир вақтлари кўчалари тор ва эгри-бугри, бинолари лойдан қурилган қадимий Лугумбекда янги ҳаёт бошланди.

Бу қишлоқда саккиз юз эллик ўринли клуб, стационар, кинотеатр, радиоузел, болалар комбинати, телефон станцияси, касалхона, туғруқхона, дорихона, бир неча мактаб бор.

Қишлоқда янги қурилишлар кўп — беш юз йигирма ўқувчи учун мактаб, маиший хизмат комбинати, магазинлар қад кўтармоқда. Барча далачилик бригадаларида кутубхона, ошхона, болалар хонаси, душхонага эга бўлган типовой дала шийпонлари қурилди.

Янги йилдаги қурилиш ишларининг плани тасдиқланди. Бу қурилишлар учун колхоз даромадидан кейинги йиллар учун рекордли сумма — 390 минг сўм маблағ ажратилди. Яна бир юз колхозчи хонадони янги уйларга кўчиб киради.

ЯНГИ БОҒЛАР

ХОРАЗМЛИК ўрмон хўжалиги ходимлари Амударё бўйидаги тўқайларни тозалаб, 16 гектар ерга мевали дарахт кўчатлари ўтқаздилар. Кўчатлар ҳар йили бир неча миллион туп шафтоли, олча, анор, олма ва тут кўчати етказиб берадиган Қорақум мевали дарахтлар кўчатзоридан олинди.

Қорақумлик боғдорлар ихтисослаштирилган «Урганч» боғ-вино совхозида, Шовот районидаги Ленин номли, Янгиариқ районидаги «Правда» колхозларида ҳамда Хоразм областининг кўпгина бошқа хўжаликларида янги боғлар барпо этмоқдалар. Етти йилликнинг охирига бориб, Хоразмдаги боғлар ва токзорлар 1100 гектардан 1557 гектарга етади ва суғориладиган ҳамма ерларнинг бир процентидан кўпроғини эгаллайди.

СЎЗ — МАШЪАЛЛАРИМИЗГА

СУР — ДУР

Момошо ОЛЛОЁРОВ,
Қашқадарё областидаги «Қорақум» давлат наслчилик заводининг директори

Бу воқеа бундан 16 йил илгари бўлган эди. Совхозимизда тажриба ишлари олиб бораётган академик Вадим Михайлович Юдин 1948 йилнинг кузагида қўшни Бухоро областидан иккита наслдор сур қўчқор олиб келиб, 700 бош оддий қоракўл совлиқларини сунъий усулда урчитди. Бу тажриба Холбой бобо Дўсматов бошлиқ қоракўлчилик бригадасида ўтказилди. Баъзи кишилар бу тажрибанинг муваффақиятли чиқишига шубҳа билан қарашди. Улар:

— Бир наслдор қўчқорни бошқа зотли совлиққа урчитиш билан ундан тузук қўзи олиб бўлармиди? Эсиз-эсиз совлиқларимиз. Ундан кўра совлиқларимизнинг қисир қолгани яхши эди, — деб юришди.

Кунлар ўтаверди. Академик Юдин бегона наслли қўчқорлардан бақувват, терисининг ранги, гули чиройли, наслдор қўзи олинишини, зоти бир хил, қони-қонига яқин қўчқорлардан урчитилган совлиқларнинг қўзиси заиф, кўримсиз бўлишини илмий асосда исботлаб берди. Академик сур қўчқорлардан қочирилган совлиқларнинг аҳволидан доим хабар олиб, суғорилишидан, ем-хашагидан ҳар куни кўз-қулоқ бўлиб юрди. Совлиқларни қандай парвариш қилиш кераклиги ҳақида яхши маслаҳатларини сира аямади.

1949 йилнинг баҳори. Совлиқлар қўзилай бошлади. Сунъий усулда қочирилган совлиқлардан бири-биридан бақувват, терисининг гуллари антиқа қўзилар олинди. Қўзиларнинг териси тилладай ярқирарди. 700 бош совлиқдан 800 тага яқин сур қўзи олишга эришилди. Қўзиларнинг кўпи насл учун қолдирилди.

Шундан кейин олимнинг ишига ҳамма қойил қолди. Совлиқларни наслдор сур қўчқор уруғи билан сунъий усулда урчитиш талабкорлари кўпайиб кетди. 1949 йилнинг кузида совхоздаги барча совлиқларнинг 10 процентдан ортиқроғи сур қўчқорлардан урчитилди. Бу совлиқлардан кўзда тутилганидан анча кўп сур қўзи олинди. Олимнинг сабот-матонат билан иш олиб бориши натижасида совлиқларнинг ҳам, қўчқорларнинг ҳам насли йилдан-йилга яхшиланди. Сур қўйлар кўпайди. Совхозимиз давлатга йил сайин кўп аъло навли, жаҳон бозорларида машҳур сур терилар етказиб берадиган бўлди.

Мана энди совхозимиз давлат наслчилик заводига айланди ва республикамизнинг сур тери макони бўлиб қолди. Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, Бутуниттифоқ чорвачилик илмий текшириш институтининг илмий ходими Михаил Иванович Котов ўн йилдан буён совхозимизда тажриба ишлари олиб бормоқда. У академик В. М. Юдиннинг ишини изчиллик билан давом эттиряпти. Олим М. И. Котов тажриба ўтказаётган 2-фермада ўтган йили кузда ҳамма совлиқлар сур қўчқорлардан қочирилди. Машҳур чорвадор Ҳайдар Исмоилов мудирлик қилаётган бу фермада ҳар юз бош совлиқдан бу йил 115 тадан оширибиб қўзи олинди. Насл учун қўзи қолдириш юзасидан берилган топшириқ ҳам, давлатга сур тери етказиб бериш плани ҳам ортиғи билан адо этилди.

Етти йилликнинг олтинчи йилида заводимиздаги бошқа фермаларда ҳам иш яхши бўлди. Ҳозир биз 10 минг бош сур совлиққа ва қўзига, 400 бош наслдор сур қўчқорга эгамиз. Бизда сурнинг хиллари ҳам тобора кўпаймоқда. Кумуш ранг сур, олтин ранг сур, ҳаво ранг сур, олмос сур терилари етиштириляпти. Сурнинг бу аъло ва қимматбаҳо навлари келгуси йилда янада кўпаяди. Кузда 8 минг бош совлиқ сунъий усулда урчитилди. Ҳар юз бош совлиқдан камида 125 тадан қўзи олишни кўзда тутиб иш кўрмоқдамиз.

Заводимиз қўшни колхоз ва совхозларга ҳам наслдор сур қўчқорлар етказиб бера бошлади. Бу йил Косон районидаги «Большевик» совхозига 150 бош зотдор сур қўчқор сотдик. Заводимизнинг истиқболи порлоқ. 1965 йилда Янгибой Очилов ва Мели Холманов ўртоқлар мудирлик қилаётган 3 ва 4-фермаларда асосан сур қўйлар бўлади.

Шу тариқа 1970 йилга бориб заводимизнинг 70-80 процент совлиқларидан сур қўзи ва тери олинади. Биринчи фермадан ташқари ҳамма фермаларда сур тери етиштирилади. Шу билан бирга маҳсулот таннархини ҳам йил сайин арзонлаштириш тадбирларини кўряпмиз. Бу йил битта сур тери етиштиришга 10 сўм 12 тийин сарфланди. 1965 йилда эса 6 сўм сарфланади. Ундан кейинги йилларда маҳсулот таннархи янада арзонлашади. Бунинг учун хўжалигимизда ҳамма имкониятлар бор. Ем-хашак ўзимизда етиштирилмоқда. Бу йил давлатдан бир килограмм ҳам ем сотиб олмадик. Ёзда тайёрланган дағал хашакларимиз молларимизни икки йил боқишга бемалол етади.

Совхозимиз яйловлари сур қўй-қўзиларни боқиш учун жуда қулай. Қўй-қўзиларимиз қишда ҳайдаб боқиладиган яйловларда ширали ўтлар кўп. Қор бўронли кезларда отарлар қўра,кошарларда сақланади.

3 минг гектар майдонга саксовул экканмиз. Қўйлар, айниқса сур қўчқор ва сур қўзилар саксовулга жуда ўч бўлади, уни зўр иштаҳа билан ейди. Шуни ҳисобга олиб, биз келгуси йилда саксовулзорларни 8 минг гектарга етказмоқчимиз.

Хўжалигимизда сур тери етиштирувчи кадрлар тайёрлашда ҳам олимларимизнинг хизмати катта бўлмоқда. Академик В. М. Юдин бригадир Холбой бобо Дўсматовга совлиқларни сунъий усулда урчитиш, сур қўзиларни тери учун сўйиш, тузлаш, қуритиш, насл учун қолдирилган ёш қўзиларни асраш қоидаларини ўргатди. Ҳозир Холбой бобо пенсияда. Заводимизда унинг юзлаб издошлари бор. Бош чўпонлардан Омоншо Оллоёров, Қаюм Унгбоев, Қаюм Қурбонов, Нормурод Орзиқулов ва бошқалар ана шулар жумласидандир. Улар наслдор сур қўчқорлардан қочирилган совлиқларни қишда қандай ўтлатиш, қачон суғориш ва дам олдириш кераклигини, қўзилатиш олдидан қандай боқиш лозимлигини яхши билишади.

Биз ҳар йилдагидек бу йилги қишни ҳам пухта тайёргарлик билан кутиб олдик. 71 қўранинг ҳаммаси ўз вақтида ремонт қилинди. Чўпон-чўлиқларнинг яйловлардаги уйлари ремонт қилинди. Чорвадорларнинг фидокорона меҳнати туфайли қўйларимиз қишдан семиз ва соғлом олиб чиқиляпти. Сур қўчқорлардан сунъий усулда урчитилган совлиқларнинг аҳволи айниқса яхши. Коллективимиз сур тери етиштиришни йил сайин кўпайтириш туфайли катта даромад қилмоқда. Терининг бу аъло нави етиштирила бошлагандан буён заводимиз рентабелли бўлиб қолди. Биз бу ишимизни изчиллик билан давом эттираверамиз.

ЯХШИ ТАШАББУС

ҚАРОРНИ ҚИШЛОҚ ЙИҒИНИ ҚАБУЛ ҚИЛМОҚДА

— Сизни қишлоқ йиғинига таклиф қиламиз!

Самарқанд областидаги кўпгина қишлоқларнинг аҳолиси бундай эълонларни ўқишга ўрганиб қолди. Эл билан маслаҳатлашиб олиш, хўжалик ёки маданий қурилишга доир бирон муҳим масалани биргаликда ҳал қилиш учун қишлоқ Советлари сайловчиларнинг ана шундай умумий йиғилишларини чақирмоқда ва бу йиғилишларга ҳамма вақт кўп одам қатнашмоқда.

Ғаллаорол районидаги Қорақишлоқ қишлоқ Совети ходимлари олдида бир муаммо пайдо бўлиб қолди: Уяс посёлкасидаги мактабнинг торлиги ҳақида шикоят туша берди, лекин қўшимча синфхоналар қуриш учун давлатдан тезроқ маблағ олишнинг иложи йўқ эди. Мактаб масаласи йиғин муҳокамасига қўйилди. Унда икки юз сайловчи қатнашди. Мактабни аҳолининг ўз кучи билан кенгайтириш тўғрисида якдил бир қарорга келинди. Қишлоқнинг ўзида иморатсоз усталар ҳам, дурадгорлар ҳам топилди, бир ёқдан қишлоқ Совети кўмаклашиб юборди. Орадан кўп ўтмай, янги синфхоналар болаларни бағрига олди.

Қўшни Кўкгумбаз қишлоғининг аҳолиси бундан ҳам улуғроқ ишга қўл урди. Қишлоқ йиғини аҳолининг кучи билан янги мактаб қуришга қарор қилди. Тўрт ой аҳиллик билан ишлаш натижасида бу режанинг рўёбга чиқажаги исбот этилди. Ҳозир халқ қурилиши тугалланиш арафасида турибди, ҳадемай қишлоқ болалари ажойиб туҳфа олади.

Ғаллаорол районидаги уч қишлоқ — Сарбозор, Чўлоқ ва Қурилиш қишлоқлари аҳолисининг йиғинида ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товлаб юрган бир текинхўр халқ олдида жавоб берди. Ҳамқишлоқларининг ўткир танқиди уни керакли хулосалар чиқариб олишга мажбур қилди. Шу танқид айни маҳалда йиғинда номи тилга олинмаса ҳам, лекин эл ҳисобига кун кечириш пайидан бўлиб юрган баъзи кишиларга яхши калтак бўлди: йиғилишдан кейин колхозда меҳнат интизоми анча яхшиланиб, иш унуми ошди.

Самарқанд райони Каттақўрғонариқ қишлоқ Советидаги аҳолининг йиғилишларида янги урф-одатлар ва расм-русумлар муҳокамадан ўтказилди. Активларнинг баъзи тўй-тантаналарни ўтказиш тартибини ўзгартириш, барча прогрессив расм-русумларни турмушга кенг жорий этиш ҳақидаги таклифи қизғин қўллаб-қувватланди.

(ЎзТАГ).

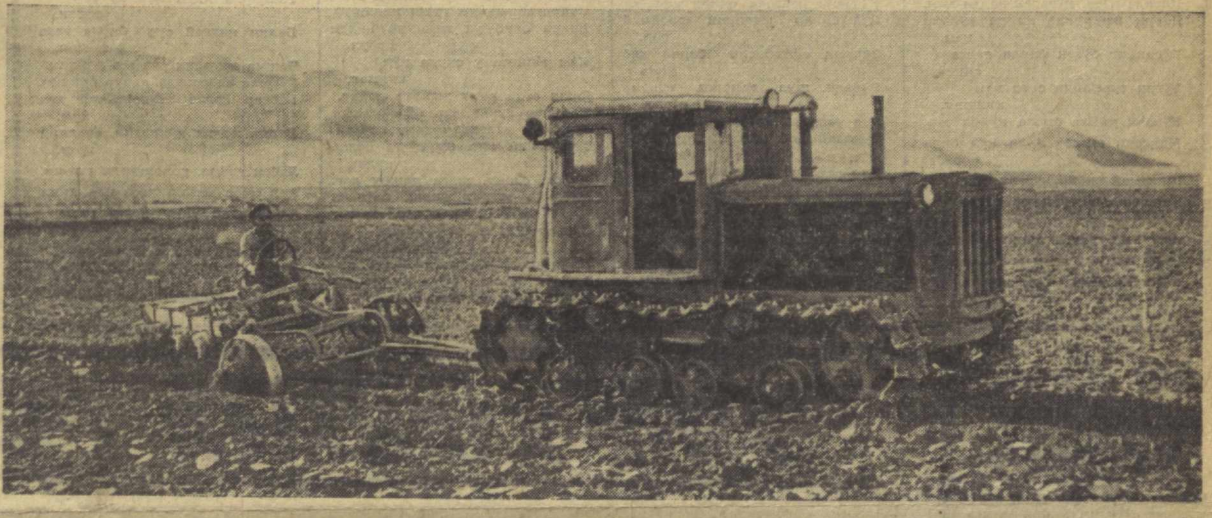

ЖИЗЗАХ районидаги «Москва» колхозида ерларни шудгорлаш тугалланай деб қолди. Суратда: ер ҳайдаш пайти.

И. Глауберзон фотоси.

ҚИШЛОВНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

ФЕРМАЛАРДА ҚИШ

Тўқсон тушди. Бу фаслда, одатда, ферма ходимларининг ташвиши ортади. Қўйлар ёзда далаларда тунатилса, қишда қўраларда сақлашга тўғри келади. Қор бўронли кунларда қўйлар қўралардан чиқарилмасдан қўлда хашак бериб боқилади. Қўйларга сувни бир неча кунгача ташиб берадиган пайтлар ҳам бўлади. Ферма ходимлари, айниқса чўпон-чўлиқлар қиш кунлари тунларни бедор ўтказишади, фермалардаги қўйларнинг аҳволидан кечаси билан хабар олиб туришади.

Бунинг учун қиш тўла шайланиб кутиб олинган ва фермаларда ҳамма нарса муҳайё қилиб қўйилган бўлиши керак. Қарши бошқармасидаги «Ўзбекистон» совхозининг дирекцияси шуни ҳисобга олиб, ем-хашак базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берди. Совхозда махсус ем-хашак жамғариш бригадалари ташкил қилинди. Бригадаларга жонкуяр, ташкилотчи ходимлардан Мамат Қурбонов, Беган Егалов, Ризо Эшонқулов ўртоқлар бошлиқ қилиб тайинланди. Иш устидан контроллик кун сайин кучайтирилди.

Натижа чакки бўлмади. Пландаги 6100 тонна ўрнига 14 минг тоннадан ортиқ дағал хашак тайёрланди. Бу — совхознинг мавжуд 54500 бош қўй ва қўзиларини икки йил боқишга етади. Субон Жўрақулов мудирлик қилаётган фермада уч йилга етадиган миқдорда дағал хашак тайёрлаб қўйилди. Жамғарилган хашакнинг ҳаммаси моллар қишлайдиган жойларга ташиб келтирилди.

Молларнинг иссиқ қишловини таъминлашда қўраларнинг етарли бўлиши катта аҳамиятга эга. Фермаларнинг ходимлари буни эътиборга олиб чорвачилик биноларини куз бошидаёқ тўла ремонтдан чиқаришди. 80 қўра, ем сақланадиган 12 бино сифатли ремонт қилинди. Янгидан 6 та қўра қурилди. 42 қудуқ тозаланди. Қўйларнинг вақтида суғорилишини таъминлаш ва чўпонларга кўпроқ қулайлик туғдириш мақсадида 4 жойда янги қудуқ қазилди. Чорвачилик ходимларининг яйловлардаги уйлари ҳам ремонт қилинди. Чўпон-чўлиқлар иссиқ кийимлар билан етарли таъминланди.

Бу тадбирлар яхши самара бермоқда. Фермаларда қиш муваффақиятли ўтмоқда. Қўйларнинг кўпчилиги ўрта ва ўртадан юқори семизликда. Ориқ ва турли касалликларга дучор бўлган қўйлар деярли йўқ. Бунга қўйларни меҳр билан парвариш қилиш, тўйдириб боқиш, вақтида суғориш орқали эришиляпти. Қўйларга дағал хашак майдалаб берилади. Майдаланган хашакка маълум миқдорда беда талқони аралаштирилади. Бу ем қувватини беради. Совхозда хашак майдалайдиган 6 та «ДКУ» машинасидан унумли фойдаланиляпти. Бу машиналар билан кунига 70-80 тоннадан дағал хашак майдаланмоқда.

Қўйлар «инжиқ» бўлади. Таги қуруқ, жойи кенг бўлмаса, қўраларда тузук дам ололмайди. Кечаси билан тикка туриб чиқади. Чорвачилик фермаларининг ходимлари қўйларнинг қўраларда бемалол туришиш учун уларнинг тагини доим қуруқ сақлашади. Қўралар деярли ҳар куни тозаланиб, янги тўшамалар солинади. Бунинг учун совхоздаги 22 отарнинг ҳамасида махсус кишилар ажратилган.

Қарши яйловларида қишнинг қор-бўронли кунлари ҳали бошланганча йўқ. Лекин бу мураккаб кунлар келадиган пайт узоқ эмас. Шундай оғир кезларда қўйларни эсон-омон сақлаб қолиш учун ҳозирдан ҳамма чоралар кўриляпти. Қаттиқ шамол бўлган вақтда қўйларни сақлаш учун пана жойлар белгилаб қўйилди. 16 та қудуққа насос ўрнатилди. Бу жиҳози бўлмаган қудуқлардан сув тортишни жадаллаштириш учун қўшимча ишчи кучлари ва туялар ажратиш ҳақида фермаларга топшириқлар берилди. Ҳар бир отарга юк машиналари ва бошқа транспорт воситалари бириктилди. Бундан ташқари ҳар эҳтимолга қарши 4 та автомашина ва 4 та тележка «тез ёрдам» учун резерв қилиб қолдирилди.

Совхоз бу йил гўшт тайёрлаш планини муваффақиятли бажарди. Давлатга ўтган йилдагидан анча кўп гўшт етказиб берилди. Етти йилликнинг сўнгги йилида гўшт етиштиришни кўпайтириш, чорва моллар сонини оширишда янги марралар эгалланади. Бу эса молларни қишдан семиз ва соғлом олиб чиқишга боғлиқ. Буни чўпонлар ва фермаларнинг ходимлари жуда яхши тушунадилар. Шунинг учун улар ўз вазифаларига ҳалол муносабатда бўлиб, қўйларни кўз қорачиғидай асраётирлар. Коммунист чўпонлардан Сафар Тоғаев, Жавли Ғаниев, Ғани Эшонқулов, Жўра Эргашев, Сафар Эшонқулов ўртоқлар қўйларни парвариш қилишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Ўтган йили совхозда чорва қишловига тайёргарлик кўришда ва уни ўтказишда жиддий камчиликларга йўл қўйилди. Шунинг натижасида анчагина қўй нобуд бўлди. Совлиқлардан мўлжалдагидан анча кам қўзи олинди. Совхоз коллективи бунинг ўрнини тўлдириш мақсадида баҳорда ҳар юз совлиқдан камида 120 тадан қўзи олишга сўз берди. Сувон Хўжақулов, Мамат Халлақов ўртоқлар мудирлик қилаётган фермаларнинг коллективлари ундан ҳам кўпроқ қўзи олишга ваъда қилишди. Чўпон-чўлиқларнинг ва фермалардаги барча чорвачилик ходимларининг фидокорона меҳнати ана шу ваъданинг сўзсиз бажарилажагидан далолат бериб турибди.

Совхоз дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари яйловларда ишлаётганлар ҳақида яхши ғамхўрлик қилмоқдалар. Уларга озиқ-овқат ва бошқа керакли нарсалар ўз вақтида етказиб берилмоқда. Чорвадорларнинг маданий ҳаёт кечиришлари тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилинмоқда. Бу эса уларнинг ғайратига ғайрат қўшмоқда.

Б. МАҲМУДОВ,

ЯНГИ ФАН ДОКТОРЛАРИ

Врач Манзура Ҳамидова кўп йиллик изланишлар натижасида жигар касаллигини даволашнинг янгича усулини топди ва медицина фанлари доктори деган фахрли номга эга бўлди.

●

Виктория Артемовна Руми бир неча йилдан бери «Пахтани эмбриологик текширишлар» деган тема устида илмий иш олиб борарди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Биология, Химия-технология институтларининг бирлашган илмий советида Румига биология фанлари доктори деган илмий даража берилди.

●

Набижон Ризаев 1957 йили техника фанлари кандидати деган илмий даражани олганда у эндигина 28 ёшга тўлган эди. Ёш олим ўз устида қунт билан ишлади, айниқса илмий кадрлар тайёрлашга катта аҳамият берди. Изланувчан Н. Ризаев «Эритмалардаги масса алмашиш процессини адсорбция шароитда текшириш» деган темадаги иши учун техника фанлари доктори деган илмий даражани олди.

Иккинчи бахт

Бу оила тўғрисида ҳозиргача қанчадан-қанча репортажлар, очерклар, китоблар ёзилган эмасми. Киноэкран ҳам бу оиланинг ажойиб тарихини бутун мамлакатга ёйди. Шунга қарамай, ҳар гал мана шу даргоҳга қадам қўйиб, бир-бирига шу қадар ўхшамаган ва аллақандай алоҳида аломатлари билан бир ота-онанинг фарзандларини шу қадар эслатиб турган, шу ердан ўз бахтини топган кишилар билан учрашганингда оилага, унинг тақдирига тааллуқли янги ва жуда муҳим гапни, албатта, эшитасан, билиб оласан. Зотан чинакам бахт-саодат ҳар қандай қимматбаҳо дур-гавҳарга нисбатан серқирра бўлса керак. Зотан ҳақиқий жасорат ҳамма вақт ўз давомига эга бўлса керак.

Темирчи Шоаҳмад Шомаҳмудов билан унинг умр йўлдоши Баҳри Акрамова яшаётган Тошкентнинг Жарариқ кўчасидаги машҳур ҳовлига ҳамма республикаларимиздан келган хатларни бир неча йил муқаддам эринмасдан санаб чиққаним эсимда. Бунга ажабланманг! Ахир, Улуғ Ватан урушининг даҳшатли кунларида ҳалок бўлган жангчиларнинг фарзандларидан ўн тўрттасини ўз тарбиясига олган мана шу олиҳиммат кишилар билан қанча одамлар хат орқали алоқа қилиб турганини ва уларнинг исми шарифини билиш қизиқарли эди-да. Турли миллат болаларидан таркиб топган, қондошлик иплари билан ягона совет миллатига айланиб кетган бу оилага ҳафта сайин ўнлаб, юзлаб хат келиб турар эди.

Мана, тағин ўша жозибадор ҳисоб-китоб билан оворaман: сўнгги ҳафталарнинг бирида Шомаҳмудовлар оиласи бир юз элликта хат олибди.

... 72 ёшли Шоаҳмад ака кўпдан бери пенсияда. Аммо унинг бирпас тек турганини кўрармикинсиз! Темирчи беюмуш кун кечиришга одатланмаган. «Қўлим бўш қолса юрагим орзиқиб кетади!» деган гапни ҳам бир вақтлар шу кишидан эшитганмиз. У томга қўйилган шотидан тушиб, истиқболимизга пешвоз чиқди. Ҳамма ёқда шикаст-рехтликнинг изи кўриниб туради. Қўлдан чиққан деворларда тиниқ бўёқ билан ишланган ажойиб нақшлар жилоланади.

— Набираларим учун ҳаракат қиляпман, — дейди оила бошлиғи. — Кўрганда кўзи қувонсин, дейман-да.

Сўнгра ўйлаб туриб, илова қилади:

— Болаларимиз-ку, уйлик-жойлик бўлиб кетган-а. Кўргандирсиз? Ёнимизга уй солиб қўйганлар. Аммо ўзлари ишга кетишганда, набиралар биз билан қолишади. Бунинг устига кечқурунлари ўзлари ҳам йиғилиб чиқишади. Гўдакларнинг ҳамма вақт кайфи чоғ бўлиши керак.

Чойхўрлик қилиб ўтириб, набиралар тўғрисидаги гапимизни давом эттирдик. Гапни бошқа мавзуга кўчиришга уриниб кўрдим. Лекин қаёқда дейсиз! Шоаҳмад ака яна набиралардан гапириб кетди:

— Тиним билмайдиган тоифа-да, бу гўдаклар! Мустақиллигини айтмайсизми! Ана, Шокирни кўринг, энди уч ёшга кирди, — у эски темирчихона олдида айланарса ясаётган бўлиққина болага деразадан имлаб пўписа қилди, — Шокир шу топдан ҳам менга ўхшаш темирчи, ҳам отаси сингари иморатсоз уста...

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Мана, Баҳри опа ҳам қўшни мактабдаги ота-оналар комитетининг мажлисидан келиб қолди. Уни мажлисга тажриба ўртоқлашиш учун чақиртириб кетишган экан.

Эр-хотин бундай таклифларга ажабланмайдиган бўлиб қолишган. Улар район, шаҳар, республика кенгашларида сўзга чиқавериб, ўз оиласининг одатлари тўғрисида гапириб бериш учун кўп шаҳарларга, кўп республикаларга бориб-келавериб ўрганиб қолишган. Эҳтимол, Шомаҳмудовларнинг ҳозир хат орқали қилаётган алоқалари ҳам ана шу сафарларга дахлдордир?

Бироқ, маълум бўлишича, энди хат орқали алоқани асосан темирчининг болалари олиб боришаётган экан, улар ота-онасининг бошидаги ташвишнинг бир қисмини ўзига олибди. Уларнинг таниш-билишлари Херсонда ҳам, Читада ҳам, Бошқирдистонда ҳам, Қозоғистонда ҳам бор. Улар шу қадар кўпки, фақат келаётган хатларнинг ўзига қараб мамлакатимизнинг тузуккина географик харитасини тузиш мумкин. Яна маълум бўлишича, сўнгги йилларда ана шундай хатлар айниқса кўп келадиган бўлиб қолибди. Ҳа, хатларнинг кети сира узилмабди.

Шомаҳмудовлар оиласининг учинчи бўғини, уларнинг набиралари тўғрисидаги савол хатларда борган сайин тез-тез такрорланиб туради.

— Набираларингиз кўпми? — деб сўрашади чол-кампирдан.

— Ўн тўртта! — деб жавоб беришади улар бир овоздан.

Ўн тўртта? Демак, уруш вақтида қанча болани тарбиянгизга олган бўлсангиз, шунчага етибди-да? Уларнинг янги, «иккинчи» бахт-саодати ҳақида гап очилганида, ажойиб оилага асос солган бу олиҳиммат кишиларнинг чеҳрасида ялт этиб аллақандай алоҳида хушнудлик пайдо бўлди. Шоаҳмад ака билан Баҳри опа ўз меҳр-муҳаббатлари ва ҳаракатлари туфайли ҳаётнинг кенг йўлига чиқариб қўйган фарзандлари ҳақида қандай ифтихор билан гапирсалар, ўз набиралари ҳақида ҳам шундай ифтихор билан гапира бошладилар.

Ҳа, ҳар қанча гапирсалар арзийди. Иморатсоз уста Мишанинг ўғли Зокир музика мактабининг учинчи синфида ўқияпти, пианиночи бўлишни орзу қилади. Кончи-инженер Рафиқнинг ўн яшар ўғли Тоҳир мактаб дурадгорлик тўгарагида қатнашиб, ажойиб хонтахталар ясашни ўрганиб олган. Шомаҳмудовларнинг бошқа баъзи набиралари ҳам ўзларининг қизиқ-қизиқ қобилиятлари борлигини кўрсатишди.

Вақтидан илгари бир нарса деб юрмайлик. Чунки набираларнинг кўпчилиги ҳали гўдак — кенжаси бир ёшда бўлса, каттаси энди олти ёшга кирган. Инженер Йўлдошнинг, гўшт комбинати ишчиси Эргашнинг, пойафзал фабрикасининг ходими Ҳабибанинг, чевар Холиданинг фарзандлари ким бўлиб етишажагини вақт-соати келганда кўрамиз... Бир нарсага шубҳа йўқки, уларни катта қилаётган оила олиҳиммат ва олижаноб кишига нимаики зарур бўлса, шунинг ҳаммасини беради. Энг муҳими бу — Шоаҳмад ака билан Баҳри опанинг оғзидан чиқаётган гап!

— Хўш, ҳамма гўдакларга қарашга ҳарқалай қийналиб қолмаяпсизларми? — деб сўрадим мен чол-кампир қора ва кўк кўз, буғдой ранг ва малла соч набираларининг ҳаммасини бир уйга жам қилишгач.

— Сизга нима десам бўлади, — деб кулади Шоаҳмад ака. — Набираларимиз айтган гапимизни қилишади. Сирасини айтганда, бир масалада қийналдик ҳам. Ҳар бирининг миллатини ёзишга келганда, жуда бошимиз қотиб қолди. Фикр юритиб кўрсак, улар бир миллатдан экан...

Дарҳақиқат, уларга шу оила бағишлаган ажойиб миллатни фақат совет миллати дейиш мумкин. Тўғри, мана шу набираларнинг ҳаммасига уларнинг ота-оналари бўлган руслар, ўзбеклар, татарлар, яҳудийлар, молдаванлар, лўлилар сингари асосан ўзбекча номлар қўйилган. Лекин бундан бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас эди. Шомаҳмудовлар ҳовлисида бирин-кетин тўй қилиниб, тобора янги-янги миллатларнинг вакиллари шу даргоҳга кириб келишган маҳалда янги туғиладиган меҳмонларга ўзбекча номлар қўямиз, деб қарор қилинган эди. Зотан, Шомаҳмудовларнинг интернационал оиласи туғилган жой Совет Ўзбекистони эканини ҳамма билиб қўйсин.

Е. МАЙОРОВ,
(ЎзТАГ мухбири).

ТРАКТОРЧИЛАР ТАЙЁРЛАШ КУРСИ

ТОШКЕНТ. Оққўрғон бошқармасидаги Димитров номли колхозда тракторчилар тайёрлаш уч ойлик курси очилди. Ҳозир курсда 85 киши таълим олмоқда.

Курс раҳбари колхоз правленияси раисининг ўринбосари ўртоқ Ким Юн Син машғулотларнинг практика билан боғланган ҳолда олиб борилишини таъминлаган.

Б. БОЙБЎТАЕВ.

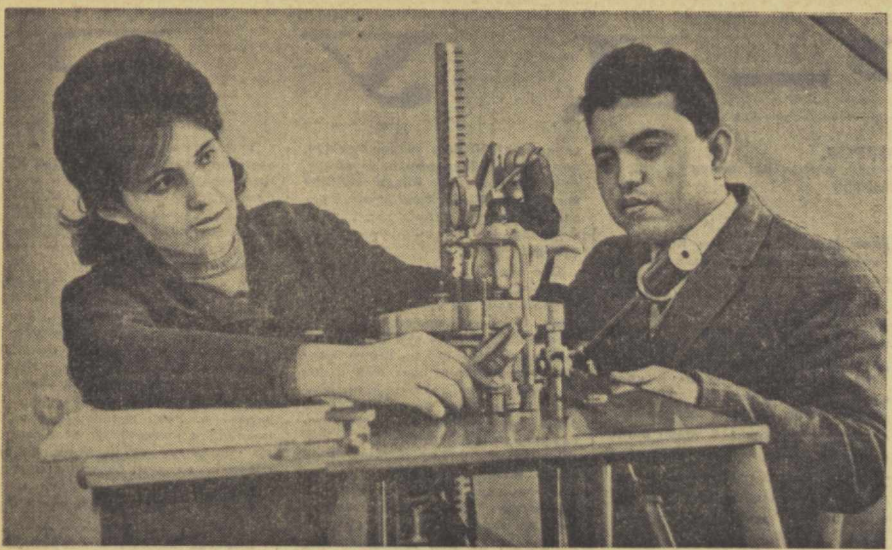

СССР Геология давлат комитети Гидрогеология ва инженерлик геологияси институтининг геодинамика процесслари лабораториясида катта ишлар қилинмоқда. Олинган натижалар халқ хўжалигига жорий этиляпти ва у яхши натижалар бермоқда. Суратда: кичик илмий ходим Р. И. Якимцева ва аспирант С. Зоҳидов ўртоқлар лабораторияда илмий иш олиб боришяпти.

И. Глауберзон фотоси.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

АҚШ ҳарбий атташеси полковник Ж. А. Обри, АҚШ ҳарбий атташесининг ёрдамчиси подполковник К. Р. Ливер ва АҚШ ҳарбий ҳаво атташесининг ёрдамчиси майор Ж. Ф. Смит, шунингдек Буюк Британия ҳарбий денгиз атташесининг ёрдамчиси лейтенант-командир Н. Н. Лавиль дипломатик ходимлар бўлганлари ҳолда ўзларининг шу статусларига тўғри келмайдиган разведкачилик фаолияти билан Совет Иттифоқи территориясида шуғулланиб келганликлари илгари Совет матбуотида хабар қилинган эди.

Шу муносабат билан СССР Ташқи ишлар министрлиги шу йил 14 декабрда АҚШнинг Москвадаги элчихонасига қуйидаги мазмунда нота юборди:

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Ташқи ишлар министрлиги Америка Қўшма Штатларининг элчихонасига қуйидагиларни айтишни зарур, деб ҳисоблайди.

АҚШ ҳарбий атташеси полковник Ж. А. Обри, ҳарбий атташе ёрдамчиси подполковник К. Р. Ливер ва ҳарбий ҳаво атташесининг ёрдамчиси майор Ж. Ф. Смит дипломатик ходим бўлганлари ҳолда ўзларининг шу статусларига тўғри келмайдиган ва йўл қўйиб бўлмайдиган ишлар билан шуғулланганликлари ҳусусида шу йил 6 октябрда элчихонага юборилган 55/ОСША рақамли нотада билдирилган норозиликни министрлик таъкидлайди ва мазкур шахсларни номатлуб шахслар деб эълон қилади.

Илгари айтиб ўтилганидек, бундай қонунга хилоф бўлган фаолиятга бундан буён йўл қўймаслик ҳамда расмий дипломатик вакилларнинг хатти-ҳаракати тўғрисидаги нормалар ва қоидаларга элчихонанинг ҳамма ходимлари қаттиқ риоя қилиши учун элчихона лозим бўлган чораларни кўради, деб министрлик умид қилади».

Худди шу куни СССР Ташқи ишлар министрлиги Буюк Британиянинг СССРдаги ҳарбий денгиз атташесининг ёрдамчиси лейтенант-командир Н. Н. Лавилни номатлуб шахс деб эълон қилиш тўғрисида айни мазмундаги нотани Буюк Британиянинг Москвадаги элчихонасига юборди.

* * *

Конго (Леопольдвиль)нинг СССРдаги дипломатик вакили Нгамбани 15 декабрда СССР Ташқи ишлар министрлигига чақирилиб, бу ерда унга қуйидаги баёнот берилди:

Конго (Леопольдвиль)нинг СССРдаги дипломатик вакили Совет Иттифоқига нисбатан нодўстона иш олиб бораётганлигига Москвада эътибор бердилар. Бу душманлик фаолияти империалистларнинг гумаштаси М. Чомбе Конго (Леопольдвиль)да ҳокимиятни босиб олганидан кейин айниқса кучайиб кетди, шунинг оқибатида Конго маъмурлари томонидан Совет Иттифоқига, унинг Африка халқлари билан дўстона муносабатлар ва қардошларча ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган тинчликсевар ташқи сиёсатига қарши душманларча бўҳтончилик кампанияси авж олдириб юборилди.

Конгонинг дипломатик вакили совет гражданларига нисбатан йўл қўйиб бўлмайдиган ҳаракатлар қилишни ҳам ўзига эп кўрди.

Юқорида баён қилинганларни назарда тутиб, Совет ҳукумати Конго (Леопольдвиль) дипломатик вакилининг бундан буён Москвада бўлиши ўринли эмас, деб ҳисоблайди.

А. А. СУХАНОВ

Ипакчилик соҳасининг энг йирик мутахассиси Александр Александрович Суханов оғир касалликдан кейин шу йил 17 декабрда 61 ёшида вафот этди.

Александр Александрович совет ипакчилигининг ташкилотчиларидан бири бўлиб, ўзининг бутун ҳаётини қишлоқ хўжалигининг ана шу соҳасини ривожлантиришга бағишлади.

А. А. Суханов 1928 йилда Ўрта Осиё Давлат университетининг қишлоқ хўжалик факультетини битиргач, Ўрта Осиё ипакчилик илмий тадқиқот институтига агрономия тадбирлари инспектори бўлиб ишга кирди, 1931 йилдан бошлаб эса Ўзбекистон ипакчилик трестининг бош агрономи, 1941 йилдан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қишлоқ хўжалик бўлимининг инспектори бўлиб ишлади.

А. А. Суханов Улуғ Ватан уруши бошланган биринчи кунлардаёқ фронтга кетди, ўқчилар батальонига командирлик қилди, гвардиячи-ўқчилар полки штаби бошлиғининг ёрдамчиси, ундан кейин эса бошлиғи бўлиб хизмат қилди. Ватан уруши тамом бўлганидан кейин Ипакчилик институтига қайтди ва умрининг охиригача институт директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари бўлиб ишлади.

Александр Александрович ҳукуматнинг юксак мукофотлари — I даражали ва II даражали Ватан уруши орденлари, жанговар Қизил байроқ ордени, «Ҳурмат белгиси» ордени ва СССР медаллари билан тақдирланди. Шунингдек унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном фахрий унвони ҳам берилган.

Камтар, меҳрибон киши бўлган А. А. Суханов бирга ишлаган ҳамма ўртоқларининг меҳр-муҳаббати ва ҳурматига сазовор бўлди. У ўзининг ипакчилик соҳасида ёзган илмий асарлари билан Ўрта Осиёдан ташқарида ҳам танилди.

Александр Александрович Сухановнинг порлоқ хотираси қалбимизда доим сақланади.

Бир группа ўртоқлари.

АБДУРАҲМОН ЖОМИЙНИНГ 550 ЙИЛЛИК ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

Офтоба ва шеър ҳақида

Мавлоно Абдураҳмон Жомийнинг «Ҳафт авранг» номли асарининг «Силсилатуз заҳоб» бўлимидаги ҳикоялардан

Бир кеча томи узра Нўширавон
Чиқди, ҳар ёнга боқди, тутди макон.
Қўшниси бир фақиру кекса аёл
Кўрдиким нотовон йўқ анда мажол.
Илгида кўза, кўзадек қадди ҳам,
Даври жаврида хийра кўзлар ҳам.
Кўзанинг бўғзи бирла даста синиқ,
Тўғри турмайди ости ҳам қийшиқ.
Кўзани ҳийла бирла қўйди туз,
Мақсади ювмоқ эрди қўл била юз.
Ишламай ҳийла, кўзаси йиқилиб,
Юмалаб сув тўкилди, кетди жилиб,
Ани Нўширавон кўриб қолди,
Йиглады, ўйлади туриб қолди.
Ўз-ўзига деди менинг учун ҳайф,
Лаънат айлар деб эл, бузилди кайф.
Чунки ёнимда бўлса буйла фақир.
Билмасам бўлса дарду ғам била пир.
Кўзасин дастаси синиқ афгор,
Қўл билан юзларни юволмай зор.
Заррин офтобасин берай деб ўзин
Ўйлади, шул томонга тикди кўзин.
Яна андиша қилди, билса агар
Бўмагай деб хижил бу кекса баттар.
Бир неча офтобаи заррин
Тўплади, марҳаматин қилгали чин.
Чорлади қанча камбағалларни,
Йўқчилик дардидан касалларни.
Қилди бир-бир томомига тортиқ,
Етдию турди бе каму ортиқ.
Баҳраманд ўтди шоҳдан кампир,
Бўлмади эл сўзи билан дили кир.

* * *

Ақлнинг қушларин навоси шеър,
Давлатиким, йўқ интиҳоси шеър.
Шеър ила қадри қуш бўлур равшан.
Бири гулшан эса бири гулхан.
Сайрагай маъни гулшанидан ул,
Баҳра олиб ул маконни қилди қабул.
Ким эшитса у сирда кўп ҳикмат,
Бахш этар руҳу жонига роҳат.
Ё ҳавас гулханида сўз очгай,
Нафасин дудидан ҳама қочгай.
Ҳар киши ким бу сўзга солса қулоқ
Жонга озору дилга ранжу доғ.
Лабзини маъни бирла боғласа ҳам
Ҳал қилиш нозику қийин маҳкам.
Номи шоир бутун жаҳонга кетар,
Балки овозаси самога етар.
Чиқса тунд таъбидан бўлурму дуруст,
Сўзлари ҳам қуполу маъни суст.
Буйла шеър элда бормагай нарига,
Ўралиб мўйлабу соқолларига
Шеър бўлсин булоғи оби ҳаёт,
Маъни гавҳарлар остида ҳайҳот.
Гавҳарин хира қилмас оби зилол,
Балки қилгай сув бирла тоза жамол.
Чашма эрмаски сув эса лойлиқ.
Кўрмас эл остида надур бойлиқ.
Гавҳар излаб тополмагай ҳеч ким,
Балки ювгил қўлингни, сўзлама жим.
Лабзи тийра, қоронғидир маъни.
Ҳал эмас маъни лабз ила яъни
Фикр этиб унга чекма ражу алам,
Фаҳминг олмайди мушкулу мубҳам.

Ҳабибий таржимаси.

ВРАЧ ВА ОЛИМНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Ўзбекистон пойтахти медицина жамоатчилиги профессор Яков Яковлевич Гордон туғилган куннинг етмиш йиллигини ва врачлик, илмий, педагогика ҳамда жамоатчилик фаолиятининг 45 йиллигини 16 декабрда нишонлади. Юбилярни муборакбод қилишга бағишланган тантанали йиғилишда қатнашмоқ учун республика ва унинг пойтахтидаги ҳар хил медицина ва илмий муассасаларнинг, Ўзбекистон невропатологлар ва психиатрлар жамиятининг вакиллари Тошкентдаги врачлар малакасини ошириш институтининг маросимлар залига тўпландилар.

Я. Я. Гордонга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвонини бериш тўғрисидаги ёрлиқ тантанали вазиятда унга топширилди.

Йиғилишда даволаш-профилактика ва илмий муассасаларнинг коллективлари номидан сўзга чиққан кишилар юбилярга халқ соғлиғини сақлаш соҳасида янги муваффақиятлар, узоқ умр ва шахсий ҳаётида бахт-саодат тиладилар. Илмий ва медицина муассасаларидан, шунингдек Москва, Ленинград ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги таниқли олимлардан келган жуда кўп табрик телеграммалари ўқиб берилди. (ЎзТАГ).

МАИШИЙ ХИЗМАТ

Ленинград районидаги Энгельс номли колхознинг марказий қишлоғида маиший хизмат кўрсатувчи комбинат ишга тушиб, биринчи заказчиларни қабул қилди. Янги очилган бу комбинат икки қаватли типовой бинога жойлашган. Энди пахтакорларнинг костюм заказ қилиш, оёқ кийимини яматиш ёки рўзғор буюмларини ремонт қилдириш учун район марказига бориб юришларининг ҳожати йўқ. Шу ишларнинг ҳаммасини колхознинг ўзида малакали усталар бажариб беради.

(ЎзТАГ).

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

18 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Болалар учун ҳикоялар.** 18.30 — **Телевизион янгиликлар.** 18.45 — **Келгуси йил ҳосили учун** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 19.05 — **Палиастоми** (бадиий фильм).

20.25 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.30 — **Телевизион янгиликлар.** 20.45 — **Реклама ва эълонлар.** 20.55 — **Европа бўйича энг кучлилар** (ҳужжатли фильм). 21.05 — **«Ёшлик» студияси.** 21.55 — **Романтиклар учун** (ҳужжатли фильм). 22.05 — **Композитор Людвиг Ван Бетховен.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/XII да **Номус**, 19/XII да **Хатарли йўл.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/XII да **Тошболта ошиқ.**

Ўрта Осиё ипакчилик илмий-тадқиқот институти дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигининг коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Илмий-тадқиқот ишларни координациялаш давлат комитети, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигининг Ипакчилик бош бошқармаси, Ўрта Осиё илмий-техника информацияси ва пропагандаси республикалараро институти, «Ипак» илмий-техника информацияси бюллетени редакцион коллегияси Ипакчилик институти директорининг илмий бўлим бўйича ўринбосари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном

Александр Александрович СУХАНОВНИНГ

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

Видолашув маросими институтда (Шелковичная кўчаси, 62-уй) 18 декабрь эрталаб соат 10 дан бошланади. Дафн этиш маросими кундуз соат 3 да.

Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси коллективи студиянинг бош редактори Ҳ. М. Авазхўжаевга онаси

ОЙНИСО ЮНУСОВАНИНГ

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТХОНЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

Ўтган куни Калинин районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози Маданият саройининг минг кишилик залида «Совет Ўзбекистони» газетхонларининг область конференцияси бўлди. Конференцияни Тошкент қишлоқ область партия комитетининг секретари ўртоқ А. Алимов очади. Газета редактори ўртоқ М. Қориев редакциянинг бир йиллик иш фаолияти ва келажак йилги режалари ҳақида доклад қилди.

Конференцияда чиқиб сўзлаган Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов, Калинин район халқ маорифи бўлимининг мудири Абдулла Қодиров, Янгийўл гидролиз заводининг машинисти Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Юсуфбек Турсунбоев, Оққўрғондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг машҳур механизатори Мансур Ўрмонов, «Пахтакорлар овози» газетасининг редактори Мажид Самадов (Бўка), Калинин район комсомол комитетининг секретари Мамлакат Раҳимжонова, шу райондаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдужамил Матқобулов, қишлоқ область партия комитетининг биринчи секретари Малик Абдураззоқов ўртоқлар газета редакцияси фаолиятида қўлга киритилган ютуқларни таъкидлаш билан бирга айрим камчиликлар ҳақида ҳам гапирдилар.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ.

* * *

ҚАРШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қашқадарё областининг машъал районидаги Қаршида «Совет Ўзбекистони» газетхонларининг конференцияси бўлиб ўтди. Бунда газетанинг иш фаолияти ҳақида редактор ўринбосари ўртоқ Х. Ёдгоров ҳисоб берди.

Музокарада қатнашган ўртоқлар газетада идеология, партия ва совет қурилишига доир материалларни, очерк, ҳикоя ва фельетонларни, ахлоқ темасидаги мақолаларни янада кўпроқ бериб бориш тўғрисида маслаҳат бердилар.

З. ИСРОИЛОВ.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

Қардош социализм мамлакатларида

ПОЛЬША БИРЛАШГАН ИШЧИ ПАРТИЯСИНИНГ САФЛАРИ ЎСМОҚДА

ВАРШАВА. Ҳозирги вақтда Польша Бирлашган ишчи партияси аъзолари ва партия аъзолигига кандидатлар сони 1.614.273 кишига етиб қолди. Бунинг маъноси шуки, халқ Польшасида катта ёшдаги ҳар ўн уч граждандан бири партия аъзосидир.

ДЎСТЛИК ҚУРИЛИШИ

ПРАГА. Шарқий Словакия металлургия комбинати биринчи домнасининг баланддаги металл конструкцияларини монтаж қилиш ишлари тугалланди, технология ускуналари ўрнатилмоқда. Миллий байрамгача — Чехословакия озод этилган куннинг 20 йиллигигача домна дастлабки чўян беради. Айни вақтда иккинчи домна печини қуришга тайёргарлик кўрилмоқда.

Комбинат Совет Иттифоқи билан ҳамкорликда қурилмоқда. Совет Иттифоқи комбинатга технология ускуналари етказиб бермоқда. Корхона ҳар йили 16 миллион тонна Кривойрог рудасини қайта ишлаб беради.

ЯНГИ ЗАВОД ИШГА ТУШИРИЛДИ

СОФИЯ. Плевень шаҳрига яқин жойдаги Долна Митрополия қишлоғида озуқа ачитқилари тайёрлайдиган заводни қуриш тугалланди. Болгария қишлоқ хўжалиги учун ана шу муҳим корхонани лойиҳалаш, қуриш ва ишга туширишда Краснодар, Ленинград, Таллин ва Совет Иттифоқининг бошқа шаҳарларидан келган совет мутахассислари қатнашдилар.

Завод ҳар йили 14 минг тонна витаминли, оқсилли қуруқ ачитқи ишлаб чиқаради, бирлашган меҳнат кооператив деҳқончилик хўжаликлари ҳамда давлат хўжаликларидаги 600 чорвачилик фермасининг ана шу ачитқига бўлган эҳтиёжини батамом қондиради. Яқин йиллар ичида заводда янги цехлар қурилади. Бу цехларда ишлаб чиқариш чиқиндилари халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун қайта ишланадиган бўлади.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ XIX СЕССИЯСИДА

НЬЮ-ЙОРК, 17 декабрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XIX сессиясида умумий сиёсий мунозара давом этмоқда. Кеча эрталабки мажлисда Гаити, Албания ва Гондурас вакиллари сўзга чиқдилар.

Гаити вакили Бирлашган Миллатлар Ташкилотини мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисида умумий гапларни айтди.

Албания ташқи ишлар министри ўз нутқида Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги молиявий танглик деб аталган масалага тўхталиб ўтди. У, айтдики, Қўшма Штатлар ўз қарорларини мажбуран қабул қилдириш ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан ўз сиёсатининг қуроли сифатида фойдаланиш учун ана шу тангликни вужудга келтирди.

Албания ташқи ишлар министри Қўшма Штатларнинг Шарқи-Жанубий Осиё, Узоқ Шарқдаги агрессив ҳаракатларини ва Куба суверенитетини бузаётганлигини қоралади. Шу билан бирга Албания вакили ақл-идрокка хилоф гаплар билан ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги Москва Шартномасига қарши чиқди. Бу шартномани жаҳоннинг 100 дан кўпроқ давлати имзолаган эди.

Албания ташқи ишлар министри Бирлашган Миллатлар Ташкилотини, Хитой Халқ Республикасининг БМТдаги қонуний ҳуқуқларини тиклашга чақирди.

Гондурас вакили ўз нутқида делегатларга мурожаат қилиб, уларни ривожланиб бораётган мамлакатлар билан тараққий этган мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга даъват этди.

ПОЛИЦИЯ ҲИМОЯСИ ОСТИДА

БОНН. Чет эл монополияларининг одами Чомбе самолётда Мюнхендан бу ерга келди. Чомбени норозилик намойишларидан ҳимоя қилмоқ учун Бонн ва Кельн полициясининг жуда кўп отрядлари Ван аэродромига юборилди.

Бонн университети яқинида жойлашган «Кенигсхоф» меҳмонхонаси олдида Африка — Осиё студентлари Чомбенинг Германия Федератив Республикасига келишига қарши кучли норозилик намойиши ўтказдилар. Чомбе истиқомат қиладиган бу меҳмонхонани Ван аэродромига нисбатан кўпроқ полиция отрядлари қуршаб олдилар. Икки кўчанинг чорраҳасига водомет келтирилди.

Осиё ва Африканинг турли мамлакатларидан келиб, Бонн университетида ўқиётган юздан ортиқ студент, шунингдек уларга қўшилган немис студентлари: «Чомбе қотил!», «Чомбе қотил!» деб хитоб қилдилар.

Чомбе Бонннинг расмий вакиллари билан, шунингдек савдо-саноат доираларининг вакиллари билан музокаралар олиб боради, деб тахмин қилмоқдалар. (ТАСС).

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● **Прагада яқин беш йил учун совет—чехословак маданий ва илмий ҳамкорлигининг перспектив плани имзоланди. Шу билан бир вақтда 1965 йилги маданий ва илмий ҳамкорлик плани ҳам имзоланди. Музокаралар вақтида сўнгги йилларда СССР билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасидаги маданий ва илмий ҳамкорликнинг жуда самарали ривожланаётганлигини томонлар зўр қониқиш билан таъкидладилар.**

● **Совет Иттифоқи Қизил Крест ва Қизил Яримой жамиятлари союзи Югославиянинг сув тошқинидан зарар кўрган Загреб шаҳри аҳолисига совға тариқасида ҳаммаси бўлиб 10 минг сўмлик одеяллар, озиқ-овқат, газлама, дори-дармон юборди. Югославия Қизил Крести жамиятининг бош секретари Мара Рупена кўрсатилган ёрдам учун самимий ташаккур билдирди.**

● **Гданьскдаги кемасозлик корхонасида Совет Иттифоқининг заказига биноан «Можайск» теплоходи қуриб битказилди. Польша кемасозлик саноати сўнгги 14 йил ичида Совет Иттифоқининг заказ билан умумий ҳажми 1.110 минг тонналик 350 га яқин кема, жумладан 200 га яқин транспорт ва 150 та балиқ овлаш кемаси қуриб берди.**

● **Италиянинг 7 минг тонналик дан зиёд ҳажмдаги «Гольфо ди Триесте» юк кемаси Жанубий Хитой денгизида сувга чўкиб кетди. Ёнма-ён кетаётган танкер кема командасини қутқариб қолди. (ТАСС).**

Ҳиндистон коммунистлари съезди

БОМБАЙ, 16 декабрь. (ТАСС). Ҳиндистон Коммунистик партиясининг VII съезди Ҳиндистон Коммунистик партияси программасининг лойиҳасини муҳокама қилишни давом эттирмоқда. Делегатлар Ҳиндистон Коммунистик партиясининг мақсадларига эришиш йўлидаги курашда Ҳиндистон ишчилар синфининг раҳбарлик ролини программа лойиҳасида аниқроқ баён қилишни таклиф этмоқдалар.

Венгрия Социалистик ишчи партияси, Канада Коммунистик партияси, Франция Коммунистик партияси, Ироқ Коммунистик партияси ва АҚШ Коммунистик партиясининг вакиллари табрик нутқи сўзладилар. Съезд делегатлари уларнинг табрикларини самимий кутиб олдилар.

«ЖАННАТ»ДАН ВОЗ КЕЧГАНЛАР

Бонн ҳукмронлари ўз мамлакатларини бамисоли «жаннат» деб ҳисоблайдилар. Лекин кўпгина соф ниятли немисларга бу «жаннат»нинг ҳузр-ҳаловатлари татимаяпти. Шунинг учун ҳам сўнгги уч йил мобайнида Ғарбий Германиядан олтмиш мингдан кўпроқ одам Германия Демократик Республикасига кўчиб ўтди. Кўпчилик аҳоли Ғарбий Германияда эртанги кунга ишонмайди, ишсиз бўлиб қолиш ташвиши билан яшайди: агрессив мақсадлар учун мўлжалланган бундесверда хизмат қилишни истамайди. Булар ва бундан бошқа сабаблар кишиларни Бонн «жаннати»дан воз кечишга олиб бормоқда.

Бундан саккиз йил муқаддам 1956 йилда Гёжелар оиласи ўзи туғилиб ўсган шаҳри Рурни ташлаб чиқиб кетган эди. Оила Магдебург шаҳридан бошпана топиб, у ерда яшай бошлади. Гёжелар оиласи Демократик Германияда бахт-иқбол топди. Оила бошлиғи Фридхельм Гёженинг ўзи ГДРда социалистик жамият қурилишида фаол қатнашмоқда. У ўзининг меҳнати, ғайрати билан обрў ва камол топди.

Гёже — социалистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном олган коллективнинг жонкуяр аъзоси. У яқингача ҳам Карл Маркс номидаги заводда техника кабинетига раҳбарлик қилиб келди. Ҳозир Фридхельм Гёже оғир машинасозлик ва электротехника инженерлари мактабида ўқимоқда, стипендия билан таъминланмоқда.

Унинг хотини илгари уборщицаликдан бўлак бирор касб-кор тополмаган эди. Эндичи... Ҳозир у корхонада иш юритувчи бўлиб ишлаяпти. У ўз ишидан ва социалистик меҳнатга кичик бўлса ҳам ҳисса қўшаётганидан беҳад хурсанд.

Гёженинг болаларичи? Уларнинг катталари мактабда билим олишяпти. Энг кичкинаси эса болалар боғчасига боряпти. Хуллас Гёжелар оиласи янги ҳаёт қураётган ҳур жамият қўйнида бахтиёр умр кечирмоқда.

Юқоридаги суратда Гёже (ўнгда) мактабдаги ўз ўртоқлари (чапдан) Г. Фотель ва З. Ханри билан биргаликда машғулот қилишяпти. Пастдаги суратда эса Гёже ўз фарзандлари — уч яшар Рейнер ва тўққиз яшар Петр билан бирга.

(АДН—ТАСС фотолари).

ЎТТИЗ ЙИЛДАН СЎНГ ОЧИЛГАН КЎЗ

Тошкентдаги 15-шаҳар касалхонаси кўз бўлимининг операция хонаси. Операция столида 77 ёшли қария Герасим Коновалов ётибди. Беморнинг ўнг кўзи ўттиз йилдан бери, чап кўзи эса икки йилдан бери кўрмай қолган.

Бу операция ўзининг мураккаблиги ва қисқа муддатда бажарилиши билан ҳар галдаги операциялардан бутунлай фарқ қилади. Операцияда биринчи марта қўлланилаётган минус 70 градусда музлатилган криоэкстрактор лойқаланган кўз гавҳарига қўйилди. Уттиз йилдан сўнг ёруғ дунёни кўра бошлаган Герасим отанинг қувончи чексиз.

Бундан икки йил муқаддам матбуотда поляк олими Кривавичнинг «Катаракта касаллигида кўз гавҳарини музлатиб операция қилиш усули» ҳақидаги мақоласи эълон қилинган эди. Бу усулда даволаш Муҳаммаджон акани жуда қизиқтириб қолди. У жуда кўп тажрибалар ўтказди. Бугун эса ниҳоят катта муваффақиятга эришди.

Бундан буён,— дейди Комилов, — катаракта касаллиги билан оғриган бемор кўзининг пишишини кутмасданоқ операция қилиш мумкин.

Р. ПУЛАТОВ,
Я. МИРЗАЕВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.
Р. 12258. ИНДЕКС — 64543. Н. Б. 291.